

RP 240/2002 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om samfällda skogar och vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en ny lag om samfällda skogar. Syftet med propositionen är att utveckla de samfällda skogarnas verksamhetsbetingelser för bedrivande av hållbart skogsbruk, förbättra förutsättningarna för fogande av skog till en samfäll skog mot en andel i den samfällda skogen, reducera begränsningarna i fråga om omsättningen av andelar i samfäll skog samt avskaffa begränsningarna i fråga om överlåtelse av områden som hör till samfällda sko-

gar, förebygga att andelar i samfäll skog splittras samt att skapa förutsättningar för sådana förvaltningsmodeller som är ändamålsenliga med tanke på förhållandena i samfällda skogar. I samband med lagen om samfällda skogar föreslås att även lagen om samfälligheter, fastighetsbildningslagen och lagen om finansiering av hållbart skogsbruk ändras.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2003.

ALLMÄN MOTIVERING

1. 1. Nuläge

1.1. Beskrivning av en samfäll skog

En samfäll skog är ett till två eller flera fastigheter, delägarfastigheter, hörande samfällt område, som är avsett att användas för hållbart skogsbruk till förmån för delägarfastigheternas ägare, delägarna. Delägarfastigheternas ägare bildar delägarlaget för den samfällda skogen. Delägarlaget är en privaträttslig juridisk person i det avseendet att det kan företa rättshandlingar i delägarlagets namn samt i sitt namn förvärva rättigheter och skyldigheter för att genomföra de uppgifter som enligt lagen om samfällda skogar ankommer på det. Ett delägarlag avviker från t.ex. ett bolag i det hänseendet att det inte äger det område som hör till den samfällda skogen, utan enbart sköter och förvaltar området på delägarnas vägnar.

För närvarande uppgår antalet samfällda skogar till 135 och deras sammanlagda areal till ca 500 000 hektar, vilket utgör knappt 3,5 % av de enskilda skogarnas areal och ca 1,8 % av hela landets skogsareal. Den årliga planerade avverkningsmängden för de samfällda skogarna är ca 600 000 kubikmeter fast mått. Antalet delägare i de samfällda skogarna uppgår till ca 18 000.

De samfällda skogarnas areal och antalet delägare i skogarna varierar stort. Arealen för den minsta samfällda skogen är något under 20 hektar och ca 85 000 hektar för den största. De med hänsyn till antalet delägare minsta samfällda skogarna har endast ett fåtal delägare, medan den största samfällda skogen har över 6 000 delägare.

Antalet samfällda skogar är störst i Sydvästra Finland och Lappland. Antalet samfällda skogar i Mellersta Finland, Savolax och Norra Karelen är litet. I Lappland, där bl.a. de arealmässigt stora samfällda skogar som bildats vid storskiften och de samfällda skogarna i samband med renskötselägenheter finns, är de samfällda skogarna av stor betydelse.

De första samfällda skogarna har bildats redan för mer än 100 år sedan med stöd av 1886 års skogslag (29/1886). Samägande an-

sågs under dåvarande förhållanden vara ett medel för att förhindra överavverkning av skogarna när efterfrågan på virke tilltog. Den största delen av de samfällda skogarna har bildats med stöd av kolonisationslagstiftningen för anskaffande av boplatser för den obesuttna befolkningen och för stödjande av små lägenheter under första hälften och mitten av det förra seklet.

Samfällda skogar kan på grundval av de erfarenheter som erhållits anses vara en tämligen ändamålsenlig form av skogsbruk. Fastän marken i skogsmarker som hör till samfällda skogar är avsevärt sämre än i enskilda skogar i allmänhet, är skillnaderna mellan den genomsnittliga volymen och tillväxten av trädbeståndet inte speciellt stora. I förhållande till avverkningsmöjligheterna är den mängd virke som säljs från samfällda skogar större än i fråga om enskilda skogar. I samfällda skogar är de resurser som investeras i skogsvårds- och skogsförbättringsarbeten per hektar i genomsnitt större än i de enskilda skogarna. Med hänsyn till bedrivandet av skogsbruk har stora skogshemman bättre möjligheter att beakta biodiversiteten än medelstora hemman.

1.2. Principerna för lagstiftningen om samfällda skogar

Den ledande tanken i fråga om lagstiftningen om samfällda skogar har ända till slutet av 1900-talet varit att till stöd för främst små gårdsbruksenheter skapa sådana bestående enskilda skogar som idkar en planmässig och även i övrigt god skogsvård, och vilkas fortlevnad i anslutning till gårdsbruksenheter är garanterad.

I syfte att främja de samfällda skogarnas beständighet har beslutanderätten i frågor som gäller upplösning av samfäll skog kvarhållits hos jord- och skogsbruksministeriet. Förhållandena i fråga om de samfällda skogarna har dock förändrats så, att inalles var tredje samfällda skog som bildats främst under den första hälften av 1900-talet förr eller senare har upplösts. Visserligen har endast ett fåtal samfällda skogar upplösts under giltighetstiden av den nuvarande lagen om

samfällda skogar (37/1991). Även den i lagen om samfällda skogar ingående bestämmelsen om att en samfälld skogs område i regel skall bibehållas oförminskat eftersträvar beständighet. Överlåtelse av mark har också varit få till antalet. De områden som varit föremål för försäljning har främst bestått av områden som lämpar sig för byggnad och andra särskilda ändamål.

I syfte att säkerställa fortbeståndet av de samfällda skogarna har man föreskrivit att principen för behandling av skog utgörs av bedrivandet av ett hållbart skogsbruk i enlighet med skogsbruksplanen. I praktiken har de samfällda skogarna allmänt taget också skötts med iakttagande av kraven på god skötsel av skogarna.

Man har gått in för att främja varaktigheten i fråga om ägandet av de samfällda skogarna genom att binda andelarna till fastigheten och utfärda betydande begränsningar för överlåtelse av andelar i samfällda skogar. Oavsett några få undantag får en fastighets andel i en samfälld skog inte särskilt överlätas eller överföras. En andel i samfälld skog får alltid överlätas till delägarlaget i den samfällda skogen samt med tillstånd av arbetskrafts- och näringscentralen till en fastighet som uppfyller de allmänna villkoren för erhållande av stöd enligt lagen om finansiering av landsbygdsnärings (329/1999), lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (45/2000) eller skoltlagen (253/1995).

Skogscentralerna övervakar att lagen om samfällda skogar iakttas. Tillsynen riktar sig framför allt på skogsbruksverksamheten och dess ändamålsenlighet i de samfällda skogarna.

De samfällda skogarnas verksamhet regleras av 1991 års lag och förordning (38/1991) om samfällda skogar. Skötseln och nyttjandet av skogen i samfällda skogar regleras i skogslagen (1093/1996).

1.3. Bedömning av nuläget

De samfällda skogarnas samhälleliga betydelse grundar sig för närvarande främst på det aktiva och på hållbarhet baserade skogsbruk som de bedriver och de regionalekonomiska verkningarna av det. De samfällda

skogarna erbjuder skogsarbetarna, maskinföretagarna och transportgivarna inom området arbete och upprätthåller på så sätt landsbygdens livskraft. Det skogsbruk som bedrivs av de samfällda skogarna har varit föredömligt och lämpar sig som ett exempel på en lyckad form av samägd skog. Därför är det ändamålsenligt att verksamhetsbetingelserna för de samfällda skogarna och utvecklandet av dessa tryggas även framöver.

Det har i tiden varit ändamålsenligt att koppla de samfällda skogarna till lantbruksfastigheter. De samfällda skogarna har gynnat livsdugligheten hos små gårdsbruksenheter och såsom aktiva skogsbruksidkare skapat arbetsplatser, och dessa bägge omständigheter har för sin del haft en positiv verkan när det gäller att bibehålla livskraften inom skogarnas lokaliseringsområde. Idén med stödskogar kan i viss mån vara av betydelse ännu i dag, fastän den har minskat betydligt. De samfällda skogarna såsom skogsbruksidkare och tillhandahållare av arbete försvarar väl sin plats.

I många samfällda skogar är gårdsbruksenheterna i egenskap av delägarfastigheter redan en minoritet i och med att fastigheternas ägare får sin huvudsakliga utkomst från andra yrken än gårdsbruk. Även för andra än sådana delägare som idkar gårdsbruk kan den inkomst som fås från de samfällda skogarna i sig vara nödvändig extra inkomst i synnerhet på landsbygden. Det att ett delägarskap i en samfälld skog är bundet till en gårdsbruksenhet står inte i strid med de allmänna målen inom jordbrukspolitik, vilka eftersträvar ett generellt förbättrande av lägenheternas livsduglighet. En gårdsbruksenhet lämpar sig fortfarande väl som delägarfastighet i en samfälld skog. Att andra fastigheter inte beviljas delägarskap skulle dock vara oändamålsenligt och strida mot de rådande förhållanden som formats så småningom.

Det att delägarskap i en samfälld skog är bundet till en fastighet har sina egna historiska skäl, vilka hänför sig till gårdsbrukets utvecklingshistoria och kolonisationen. Fördelen med bundenheten är fortfarande att fastighetsregistret utgör ett tillförlitligt och lättskött register över de samfällda skogarna och deras delägare. Det finns inga skäl att avreglera fastighetsbundenheten.

Utgångsläget är att lagen om samfällda skogar förhindrar att andelar i en samfäll skog överlåts särskilt från en fastighet. Detta har också varit nödvändigt för att säkerställa att idén om stödsskogar förverkligas med beaktande av att de samfällda skogarna har bildats genom myndighetsåtgärder och med offentlig finansiering. Tryggandet av verksamhetsbetingelserna för gårdsbruksenheter eller andra samhällspolitiska skäl förutsätter dock inte längre att den ursprungliga gårdsbruksenheten och en andel i en samfäll skog är fast kopplade till varandra. Tvärtom verkar det som om bundenheten medför olägenheter för delägarfastighetens ägare och även för utvecklandet av de samfällda skogarnas verksamhet i övrigt. Delägaren får inte fritt bestämma om sin egendom såsom andra markägare. Tillståndsförfarandet i fråga om överlåtelse av andelar är stelt och arbetsamt med tanke på de samfällda skogarna samt förorsakar onödigt arbete vid arbetskrafts- och näringscentralerna. Detta har i enlighet med sitt ursprungliga syfte inte förhindrat att andelar splittras eller att de till följd av styckning eller klyvning faller utanför gårdsbruket. En delägare i en samfäll skog kan t.ex. från sin delägarlägenhet fritt överlåta ett outbrutet område och andelar i samfäll skog i samband med det enligt vad som överenskomms om saken. Begränsningarna gällande omsättningen av andelar påverkar värdeutvecklingen för andelarna i den samfällda skogen beroende på efterfrågan och utbud, vilket kan strida mot delägarens fördel. Begränsningarna gör det även svårare för personer som är intresserade av skogsbruk att bli delägare, fastän detta kunde ha en positiv verkan på den samfällda skogens verksamhet och utvecklandet av hela systemet med samfällda skogar.

På grund av strukturförändringen inom gårdsbruket har nya samfällda skogar såsom stödsskogar för små lantbruksfastigheter under de senaste åren inte längre bildats med samhälleliga åtgärder. Detta kommer knappast heller att ske i framtiden. Till de nuvarande samfällda skogarna har nya delägare inte heller anslutit sig så, att en fastighetsområde eller en del av det fogas till en del av den samfällda skogen mot att fastigheten får en andel i den samfällda skogen, fastän detta

skulle vara ändamålsenligt med tanke på bedrivandet av skogsbruk. Det har bildats endast en samfäll skog som grundar sig på ett avtal mellan skogsägarna och även den med medverkan av myndigheterna i samband med ett nyskifte, detta trots att lagstiftningen gett möjlighet till ett dylikt förfarande redan i drygt tjugofem år.

Markägarnas ringa intresse för bildandet av samfällda skogar och för delägarskap i sådana har berott på många omständigheter. En fördomsfull misstro mot samägande torde inte vara den minsta av orsakerna. Privat äganderätt är ju en av de grundläggande rättigheterna i det finska samhället. En annan betydande orsak torde vara de omsättningsbegränsningar gällande andelar i en samfäll skog som nämns ovan och de skadliga följder som de uppskattas ha. Även fastighetsbundenheten i fråga om samfällda skogar kan utan orsak upplevas som ett främmande och komplicerat system. I tiderna kan intresset för samfällda skogar också ha minskat till följd av upphävandet av lagen om inlösen av andelar i samfäll skog vid ingången av 1997, eftersom lagen berättigade delägarlagen i samfällda skogar att efter egen prövning lösa in bl.a. sådana andelar i samfäll skog som hörde till skogsfastigheter.

I bestämmelserna om beslutsfattande och förvaltning i fråga om samfällda skogar beaktas olikheterna mellan de samfällda skogarna inte i tillräcklig grad, liksom inte heller de därav följande behoven att i allt högre grad ordna skötseln av ärenden särskilt för varje enskild samfäll skog.

2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

I propositionen går man in för att lindra verksamhetsbetingelserna för samfällda skogar genom att minska regleringen samt främja bildandet av nya samfällda skogar och göra det lättare för nya delägare att ansluta sig till en samfäll skog.

En stor del av bestämmelserna i propositionen motsvarar i huvuddrag den nuvarande lagen. Avsikten är att delägarlaget i den samfällda skogen fortfarande vid sin stämma skall besluta om alla ärenden som är viktiga med tanke på den samfällda skogens verk-

samhet. Förvaltningsnämnden skall svara för verkställigheten av delägarlagets beslut och för förvaltningen av den samfällda skogen. Förvaltningsnämnden skall dessutom ha allmän behörighet att besluta om andra ärenden än de som hör till delägarstämman behörighet. Upphörandet av verksamheten i anslutning till en samfällad skog föreslås fortfarande vara beroende av jord- och skogsbruksministeriets tillstånd. Delägarlaget skall liksom för närvarande fatta beslutet om upphörande med 2/3 kvalificerad majoritet. Upphörandet kan betyda att den samfällda skogen delas upp i två eller flera samfällda skogar eller att den säljs för delägarnas räkning. Däremot är upphörandet av verksamheten i anslutning till en samfällad skog så, att dess område delas in i avskilda skiften i anslutning till delägarfastigheterna så oändamålsenligt med tanke på skogarnas fastighetsstruktur att det föreslås att möjligheten till detta helt stryks i lagen. Att den samfällda skogen eller en del av den i en situation där verksamheten upphör säljs till delägarna föreslås inte vara ett utslutet alternativ i bestämmelserna.

Det kan inte längre anses finnas några samhällspolitiska grunder för att begränsa överlåtelse av samfällda skogars områden, varför det föreslås att dessa begränsningar upphävs. Ett delägarlag kan överlåta mark på grundval av sitt eget beslut. Liksom för närvarande skall beslutet fattas vid delägarstämman med 2/3 kvalificerad majoritet.

I propositionen föreslås att överlåtelse av andelar i samfällad skog skall avregleras. Förvärvande och överlåtelse av fast egendom är efter att lagen om rätt att förvärva jord- och skogsbruksmark (391/1978) upphävdes inte längre från ingången av 1998 beroende av några särskilda förbud eller myndighetstillstånd. Även i fråga om andelar i samfällad skog skall det vara fritt fram för ägaren att själv besluta om överlåtelse av sin egendom. Den nuvarande regleringen kan anses vara oskälig på så sätt att enligt den kan en delägare i en samfällad skog överlåta markområden som hör till en delägarlägenhet i den samfällda skogen jämte andelar i den samfällda skogen, medan överlåtelse av enbart andelar i den samfällda skogen är strikt reglerad.

I syfte att förebygga de eventuella skade-

verkningar som följer av avlägsnandet av begräsningarna för överlåtelse av andelar i samfällad skog föreslås att propositionen möjliggör att den samfällda skogen utnyttjar delägarlagets förköpsrätt vid köp av andelar i samfällad skog som överläts särskilt. Delägarlaget i en samfällad skog kan med kvalificerad majoritet besluta att ta in en bestämmelse om förköpsrätt i reglementet. På detta sätt kan delägarlaget genom att köpa sålda små andelar till sig själv förhindra att andelarna splittas. Det föreslås att förköpsrätten endast skall gälla handel med andelar. Förköpsrätten skall inte omfatta köp mellan släktingar.

En utveckling där andelar i en samfällad skog splittras kan också förebyggas så, att delägarlaget med kvalificerad majoritet kan besluta att i reglementet ta in en bestämmelse om minsta möjliga andel som kan överlåtas särskilt. Det föreslås att den andel i den samfällda skogen som är föremål för överlåtelsebegränsningen kan överlåtas till delägarlaget i den samfällda skogen eller till en redan existerande delägare.

Avsikten är att genom propositionen göra bestämmelserna om fogande av en fastighet till en samfällad skog klarare. Det föreslås att den samfällda skogen och ägaren av det område som skall fogas till den kan avtala om storleken av en andel i den samfällda skogen som svarar mot det område som skall fogas, vilket avsevärt underlättar förfarandet för fastställande av andelens värde.

Enligt den gällande lagstiftningen är sammanslagning av samfällda skogar inte möjlig, fastän detta skulle vara ändamålsenligt ur skogsbrukssynvinkel och även i administrativt hänseende. I propositionen föreslås att det blir möjligt att slå samman sådana samfällda skogar för vilkas del det har avtalats om saken.

Enstaka skogsägare är i motsats till samfällda skogar inte skyldiga att göra upp en skogsbruksplan. I samband med bildandet av en samfällad skog som baserar sig på avtal omfattas markägarna av skyldigheten att göra upp en skogsbruksplan, eftersom denna skyldighet enligt lagen om samfällda skogar även gäller samfällda skogar av detta slag. Skyldigheten att göra upp en skogsbruksplan kan för sin del förhindra bildandet av nya samfällda skogar, varför det i propositionen före-

slås att denna skyldighet slopas i fråga om sådana samfällda skogar som baserar sig på ett avtal mellan markägarna.

Genom propositionen förbättras möjligheterna för samfällda skogar att ordna sin förvaltning på ett sådant sätt som är ändamålsenligt för dem. Det föreslås att det vid sidan om eller i stället för en förvaltningsnämnd kan finnas en eller flera ombudsmän. Den föreslagna lagen om samfällda skogar möjliggör att ärenden som är betydelsefulla med tanke på den samfällda skogens verksamhet avgörs med stöd av reglementet. Därför föreslås att skogscentralen i egenskap av myndighet fastställer reglementet.

3. Propositionens verkningar

3.1. Samhällspolitiska verkningar

De samfällda skogarnas samhälleliga betydelse grundar sig numera främst på verkningarna av det aktiva och hållbara skogsbruk de bedriver och på dess regionalpolitiska verkningar. Skogsvården i de samfällda skogarna är välskött och virkesförsäljningen regelbunden, vilket har en positiv effekt på industrins virkesförsörjning. Vid sidan om extra inkomster för delägarna erbjuder de samfällda skogarna skogsarbetarna, maskinföretagarna och transportgivarna inom sitt område arbete och upprätthåller sålunda för sin del landsbygdens livskraft. De i propositionen ingående förslagen om förbättrande av verksamhetsbetingelserna för de samfällda skogarna, utökandet av de samfällda skogarnas storlek och underlättande av bildandet av nya samfällda skogar skulle för sin del främja dessa mål samtidigt som de bidrar till att förebygga en menlig splittring av skogarna.

3.2. Verkningar i fråga om statsekonomin och förvaltningen

Propositionen uppskattas inte ha några större statsekonomiska verkningar. Enligt 5 § förmögenhetsskattelagen (1537/1992) är samfällda skogar i likhet med andra samfund fria från förmögenhetsskatt. Enligt 10 § 8 punkten i samma lag betraktas inte heller andelar i samfälld skog som skattepliktiga tillgångar vid förmögenhetsbeskattningen. En

uppgång i de samfällda skogarnas areal saktar betydelse för beloppet av förmögenhetsskatt som inflyter. De befintliga samfällda skogarna har en obligatorisk skogsbruksplan. Beskattning av virkesförsäljningsinkomsterna tillämpas på de samfällda skogarna. Skogsvården är god och planmässig i de områden som de samfällda skogarna omfattar, och till följd därav uppskattas en eventuell nedgång i förmögenhetsskatteavkastningen bli kompenserad eller mer än kompenserad i form av ökad skatteavkastning.

Till följd av propositionen minskar arbetsmängden vid arbetskrafts- och näringscentralerna i viss mån i och med att tillståndssystemet i anslutning till förvärvande av andelar i samfälld skog upphävs. Skogscentralerna, som är statsunderstödsmyndigheter, får å andra sidan som extra uppgift att fastställa reglementet för delägarlagen, vilket uppskattas medföra en arbetsmängd som motsvarar den som faller bort hos arbetskrafts- och näringscentralerna. Det finns inget behov av personalnedskärningar vid arbetskrafts- och näringscentralerna och inte heller av att anställa ny arbetskraft till skogscentralerna.

3.3. Miljökonsekvenser

Användningen av skog i samfällda skogar är underställd skogslagen på samma sätt som i fråga om andra skogsägare. Lagens krav om bl.a. beaktande av den ekologiska hållbarheten och biologiska mångfalden i samband med hanteringen av skogar gäller också de samfällda skogarna. På grund av sin storlek har de samfällda skogarna i allmänhet bättre förutsättningar än enskilda skogsägare att beakta miljöaspekterna, eftersom den ekonomiska belastning som de åsamkar fördelar sig jämnare i en samfälld skog än i en enskild skog. Med tanke på främjandet av den ekologiska hållbarheten av och den biologiska mångfalden i skogarna är det positivt att nya samfällda skogar bildas och förefintliga samfällda skogar utvidgas.

3.4. Verkningar för de samfällda skogarna och medborgarna

Genomförandet av de förslag som ingår i propositionen skulle i hög grad förbättra

verksamhetsbetingelserna för de samfällda skogarna. De nya delägarna ökar de samfällda skogarnas skogsareal och för i bästa fall med sig nya idéer om hur verksamheten kan utvecklas. Upphävandet av regleringen i fråga om överlåtelse av markandelar och andelar i en samfällad skog förenklar skötseln av den samfällda skogens angelägenheter och sparar kostnader. Det att överlåtelse av sådana andelar i en samfällad skog som är mindre än den fastställda storleken förbjuds har liknande verkningar, eftersom detta förhindrar att andelarna splittras och minskar det onödiga administrativa arbete i de samfällda skogarna som följer av hanteringen av små andelar. Inbesparingarna uppkommer till följd av möjligheten att sammanslå samfällda skogar samt av att man i fråga om ordnandet av förvaltningen i den samfällda skogen i allt högre grad kan beakta förhållandena för varje enskild samfällad skog.

Det att begränsningarna gällande överlåtelse av andelar i samfällad skog i princip slopas, ger delägarna rätt att fritt bestämma om sin egendom och var och en rätt att köpa andelar och bli delägare i en samfällad skog. Priset på andelarna fastställs på grundval av efterfrågan och utbud, vilket är till fördel för de delägare som är säljare och för hela den samfällda skogen.

4. Beredningen av propositionen

4.1. Beredningskedan och beredningsmaterial

Propositionen baserar sig på de förslag som utarbetats av arbetsgruppen för utveckling av formerna för samägande av skog (arbetsgrupps-PM JSM 1999:5), som lämnade sitt betänkande den 26 februari 1999. Arbetsgruppens förslag har varit på en omfattande remiss och av utlåtandena har gjorts ett sammandrag. Beredningen av förslagen har fortsatt som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet i samarbete med de samfällda skogarna och lantmäteriverket.

4.2. Remissutlåtanden

Propositionen sändes på remiss till justitieministeriet, finansministeriet, lantmäteriverket, skogscentralerna, Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio, dataombudsmannen, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK, Skogsindustrin, Eteläisen Suomen Yhteismetsät samt Pohjois-Suomen Yhteismetsien yhdistys.

De förslag som framförts i utlåtandena har beaktats i mån av möjlighet.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1.1. Lag om samfällda skogar

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. *Lagens tillämpningsområde.* Enligt lagens 1 § avses med samfällad skog liksom för närvarande ett till flera fastigheter gemensamt hörande område som är avsett att användas för skogsbruk. Avsikten är att de grundläggande bestämmelserna om nyttjande och förvaltning av samfällad skog skall ingå i lagen om samfällda skogar. På användningen av samfällad skog tillämpas även skogslagen. I stället för lagen om samfällda skogar skall på samfällad skog tillämpas andra lagar till den del därom bestäms särskilt. I överensstämmelse med detta ingår bestämmelserna om t.ex. fastighetsförrättningar i samband med samfällad skog i fastighetsbildningslagen (554/1995).

2 §. *Användning av samfällda skogars områden.* I paragrafen bestäms om användningsändamålet för samfällda skogar. Enligt paragrafen skall samfällda skogars områden i första hand användas för skogsbruk. För att man i den verksamhet som de samfällda skogarna bedriver skall kunna beakta de krav som följer av den allmänna samhällsutvecklingen och delägarlagets förmåner, föreslås att i lagen tas in en bestämmelse om möjligheten att använda ett område som hör till en samfällad skog även för andra ändamål än skogsbruk. Sådana andra ändamål skall vara ekonomiskt ändamålsenliga eller annars motiverade. Som exempel på sådana andra ändamål kan nämnas användning av området för byggnads- och rekreationsändamål enligt planläggningen, som ett område för tagande av marksubstanser eller ett område som använts som skyddsområde.

3 §. *Delägarna och delägarlaget i en samfällad skog.* I 1 mom. definieras delägare i en samfällad skog och delägarlaget. Enligt den gällande lagen är delägare ägare av sådana fastigheter som har andel i den samfällda skogen. Delägarna utgör delägarlaget för den samfällda skogen.

I 2 mom. ingår en bestämmelse om delägarförteckningen och om de uppgifter som antecknas i den.

4 §. *Rättshandlingsförmåga.* Det föreslås att delägarlaget i en samfällad skog skall ha rättshandlingsförmåga i fråga om de i lagen om samfällda skogar avsedda uppgifter som det sköter. För klarhetens skull bestäms att delägarna i den samfällda skogen inte personligen svarar för delägarlagets förpliktelser. Bestämmelsen motsvarar 3 § 1 mom. i den gällande lagen.

5 §. *Bildande av en samfällad skog.* I paragrafen bestäms om bildandet av en samfällad skog och om de minimikrav som hänför sig till bildandet. Om fastighetsägarna avtalar om detta, kan enligt 96 § fastighetsbildningslagen av sådana ägor som är avsedda för skogsbruk och som bildar en ändamålsenlig helhet bildas en i lagen om samfällda skogar avsedd samfällad skog. Om bildandet skall upprättas ett skriftligt avtal om bildande. Avtalet skall dateras och undertecknas av dem som bildar skogen. Det föreslås att avtalet om bildande kan ingås före den förrättning vid vilken den samfällda skogen bildas eller i samband med en sådan förrättning. Eftersom bildandet av en samfällad skog inte är förknippad med överlåtelse av fast egendom, utan det är fråga en fastighetsregleringsförrättning enligt fastighetsbildningslagen, skall på avtalet om bildande inte tillämpas de formkrav i fråga om överlåtelse av fast egendom som avses i jordabalken (540/1995).

För att den som bildar en samfällad skog skall kunna bedöma sin ställning som markägare och delägare i en samfällad skog, föreslås att i 2 mom. bestäms att till avtalet om bildande skall fogas ett förslag till reglemente. I fråga om den förrättning vid vilken den samfällda skogen bildas skall i avtalet dessutom ingå fullständigt namn, adress och födelsetid för den som bildar skogen. I avtalet skall dessutom anges de områden som bildas till samfällad skog.

Enligt 97 § fastighetsbildningslagen graderas de ägor som tas med i den samfällda skogen så som närmare anges i lagen. Varje fastighet får en sådan andel i den samfällda sko-

gen som motsvarar den andel som graderingsvärdet för de ägor som fastigheten överlätit utgör av det sammanlagda graderingsvärdet för den samfällda skogens samtliga ägor. Om värdet av trädbestånden på de ägor som en delägare har överlätit till den samfällda skogen avviker från värdet av det trädbestånd som motsvarar den andel som han erhållit i den samfällda skogen, betalas ersättning för skillnaden. När värdet av trädbestånden bestäms, beaktas inte sådana trädbestånd som är föremål för avverkningsrätt eller någon annan rätt att ta virke. Om värdet av en äga som tas med i den samfällda skogen, då ägan används för något annat ändamål än för skogsbruk, avviker från skogsbruksvärdet av den andel som en delägare erhållit i den samfällda skogens ägor, betalas ersättning för skillnaden. Alternativt kan en samfälld skog enligt 97 a § fastighetsbildningslagen enligt avtal mellan fastighetsägarna bildas så att den andel som varje delägarfastighet erhåller i den samfällda skogen motsvarar värdet av det område som fastigheten överlätit i förhållande till värdet av hela den samfällda skogen.

I syfte att främja bildandet av samfällda skogar som baserar sig på ett avtal mellan skogsägarna föreslås i propositionen att fastighetsbildningslagen ändras så, att de som saken gäller i samband med bildandet av en samfälld skog kan avtala om storleken av andelarna för de fastigheter som blir delägare eller om grunderna för beräkning av dem. Avsikten är att den samfällda skogen bildas enligt avtalet, om inte avtalet kränker någons rätt. I anslutning till detta föreslås att i 2 mom. 3 punkten för tydlighetens skull tas in en bestämmelse om detta. I avtalet om bildande skall anges delägarfastigheterna i den samfällda skog som bildas och ägarna till dem, delägarfastigheternas andel i den samfällda skogen eller grunderna för fastställande av den samt de ersättningar som hänförs till bildandet av den samfällda skogen eller grunderna för beräkning av ersättningarna. Om det inte avtalas om de omständigheter som nämns ovan, vilket ofta kan vara svårt på grund av den särskilda sakkunskap detta kräver, kan de eller en del av dem lämnas för att fastslås vid den fastighetsförrättning som gäller bildandet av den samfällda

skog.

Enligt 3 mom. kan även en ägare av en fastighet få till stånd att en samfälld skog bildas. Om en fastighetsägare begär att fastigheten styckas eller klyvs, kan han samtidigt begära att fastighetens område eller en del av den bildas till samfälld skog. Detta gör att man på förhand kan bereda sig på t.ex. generationsväxlingar och kommande arvsskiftet så, att skogsbruksenheten inte splittras till följd av arvsskiftet. Eftersom en samfälld skog är ett område som tillhör två eller flera fastigheter gemensamt, föreslås att i samband med den förrättning genom vilken den samfällda skogen bildas, bildas också ett behövligt antal delägarlägenheter. En begäran om bildande av en samfälld skog som avses i momentet skall uppfylla de krav gällande innehåll som fastställs för ett avtal om bildande enligt 2 mom.

Det föreslås att i 4 mom. skall beträffande bildandet av samfälld skog tas in en förtydligande bestämmelse med en hänvisning till 10 kap. fastighetsbildningslagen. En samfälld skog bildas vid en fastighetsförrättning eller ett nyskifte som utförs i detta syfte. Förrättning får sökas av den som är redo att överlåta mark för bildande av en samfälld skog.

2 kap. Förvaltningen av en samfälld skog

6 §. *Delägarlagets uppgifter.* Det föreslås att delägarlaget har till uppgift att sörja för att skötseln av de uppgifter som gäller den samfällda skogen ordnas. För delägarlagets verksamhet skall göras upp och godkännas ett reglemente med närmare bestämmelser om hur verksamheten skall ordnas.

7 §. *Utövande av beslutanderätt.* I 1 mom. ingår de grundläggande bestämmelserna om utövande av delägarlagets beslutanderätt. Avsikten är att delägarlagets beslutanderätt utövas av delägarstämman, förvaltningsnämnden och ombudsmannen. Delägarlaget och förvaltningsnämnden utövar sin beslutanderätt vid stämman.

I 2 mom. föreslås en ny bestämmelse om att delägarna, om de är eniga, kan besluta om ärenden som gäller delägarlaget. Motsvarande bestämmelse finns i 7 § 2 mom. lagen om samfälligheter. Avsikten är att beslutsfattandet utan stämma skall vara avsett för special-

situationer. Förfarandet skall komma på fråga främst i samfällda skogar med endast ett litet antal delägare, där delägarna kan nå lätt. Då kan delägarna, om de är eniga, besluta om saken genom förenklat förfarande utan att iaktta den egentliga praxis som enligt lag skall tillämpas i fråga om stämman.

8 §. *Ärenden som beslutas vid delägarstämman.* I paragrafen bestäms uttömmande om de ärenden vilka delägarlaget beslutar om vid stämman. I lagen om samfällda skogar har redan från förut ingått ett krav på kvalificerad majoritet i fråga om vissa betydande beslut. Liksom i den gällande lagen skall kvalificerad majoritet krävas för beslut som är av stor betydelse för enskilda delägare. Sådana beslut är beslut genom vilka ett område överläts för att avskiljas från den samfällda skogen eller utarrenderas med avverkningsrätt samt beslut som innebär att den samfällda skogen delas eller säljs. Kvalificerad majoritet krävs också för ett beslut om överlåtelse av en fastighet eller ett outbrutet område som ägs av delägarlaget, men som inte hör till den samfällda skogen. I jämförelse med den gällande lagen föreslås att som nya bestämmelser införs kravet på kvalificerad majoritet vid beslut om begränsning i fråga om delägarlagets förköpsrätt vid handel med andelar i samfällad skog enligt 18 §. I 34 § i lagförslaget bestäms om möjligheten om slå samman två eller flera områden i en samfällad skog. Ett beslut om sammanslagning av samfällda skogar är ur delägarnas synvinkel ett så betydande beslut att det föreslås att även ett beslut om detta skall fattas med kvalificerad majoritet. Enligt lagen om samfällda skogar skall ett beslut som gäller reglementet fattas med enkel majoritet. I överensstämmelse med lagen om samfälligheter föreslås att delägarlaget skall godkänna det första reglementet för den samfällda skogen med enkel majoritet, varefter en ändring av reglementet kräver kvalificerad majoritet. Det föreslås att det i 17 § lagen om samfällda skogar tas in en bestämmelse, enligt vilken ett delägarlag genom en bestämmelse som tas in i reglementet kan förbjuda att en sådan andel i den samfällda skogen som är mindre än ett visst andelstal överläts separat till någon annan än delägarlaget eller någon annan delägare i den samfällda skogen. Ur delägarnas synvinkel

sett vore ibrukttagandet av en överlåtelsebegränsning det viktigaste beslutet som hör till delägarlagets behörighet och som inverkar på delägarnas rättsliga ställning. Därför föreslås det att beslut om överlåtelsebegränsning förutsätter ett sådant beslut av delägarstämman som understöds av minst tre fjärdedelar av de avgivna rösterna.

9 §. *Delägarstämman.* I paragrafen finns bestämmelser om antalet delägarstämmor och om hur de skall sammankallas och hållas. Enligt 1 mom. skall delägarlaget hålla minst en ordinarie stämma om året. Det föreslås att om den ordinarie stämman och de ärenden som skall behandlas vid den bestäms närmare i reglementet.

I 2 mom. föreslås en bestämmelse om rätten för en delägare i samfällad skog att få ett ärende behandlat vid delägarstämman. Delägarstämman kan dock fatta beslut i endast sådana ärenden i vilka den enligt lagen om samfällda skogar och reglementet har beslutanderätt. Om en delägare önskar få ett ärende behandlat vid delägarstämman, skall han skriftligen yrka det hos förvaltningsnämnden i så god tid att förvaltningsnämnden kan behandla ärendet och innefatta det i kallelsen. Därför föreslås att delägarens yrkande skall företes förvaltningsnämnden 30 dagar före delägarstämman. I reglementet kan bestämmas om en kortare tidsfrist.

10 §. *Extra delägarstämma.* I vanliga fall sammankallas delägarstämman av förvaltningsnämnden enligt vad som bestäms i reglementet eller när det finns särskilda skäl för detta. I syfte att trygga delägarnas rättigheter föreslås att det i paragrafen tas in en bestämmelse enligt vilken delägarna, om de företräder minst en tiondel av delägarnas totala röstetal, kan få ett visst ärende som hör till delägarstämman behörighet behandlat vid en stämma, fastän förvaltningsnämnden inte skulle sammankalla en delägarstämma för ärendet i fråga. Sålunda kan en extra delägarstämma sammankallas för att behandla endast sådana ärenden som enligt lagen om samfällda skogar och reglementet skall beslutas av delägarstämman.

Enligt den gällande 16 § 2 mom. lagen om samfällda skogar skall kallelse till en extra delägarstämma utfärdas inom två veckor från det kravet framställdes. För att förvaltnings-

nämnden på behörigt sätt skall kunna bereda det ärende som skall behandlas vid den extra delägarstämman, föreslås att tidsfristen förlängs till 30 dagar.

11 §. *Rösträtt.* Paragrafen innehåller bestämmelser om delägarnas rösträtt och om användningen av rösträtten. Delägarrens rätt till förskott som flutit in i den samfällda skogen t.ex. vid delning bestäms enligt den andel som den av delägaren ägda fastigheten har i den samfällda skogen. Därför föreslås att även rösträtten skall grunda sig på storleken av andelen. För att en enskild delägare i den samfällda skogen inte vid delägarstämman skall ha en för avgörande ställning, föreslås att i 1 mom. bestäms att ingen får rösta med större röstetal än en tiondel av det sammanlagda röstetal som är företrätt vid stämman. Begränsningen i fråga om rösträtten är beroende av närvaro. Vid tillämpning av bestämmelsen om begränsning av rösträtt beaktas storleken av den andel delägaren äger och den rösträtt delägaren har på grundval av en eventuell fullmakt.

För fastställande av rösträtt skall delägaren vara antecknad i delägarförteckningen. I början av varje stämma uppgörs en på delägarförteckningen baserad röstlängd, i vilken antecknas de delägare som är närvarande vid stämman, de fastigheter som de äger och storleken av andelarna i den samfällda skogen. En delägare som inte har införts i delägarförteckningen eller vars andel har förändrats skall för att kunna utöva sin rösträtt vid delägarstämman klarlägga sitt delägarskap och storleken av sin andel.

Avsikten är att stämman godkänner röstlängden. Röstlängden blir godkänd om majoriteten av de närvarande delägarna understöder detta. En delägare som är missnöjd med beslutet om godkännande av röstlängden kan klandra beslutet på samma sätt som även andra beslut som fattats vid delägarstämman. Bestämmelserna om klandertalan finns i 44 § i lagförslaget.

I vanliga fall kan en samägd fastighet vid stämman företrädas av någon av samägarna. I synnerhet om fastigheten hör till ett dödsbo eller om äkta makar tillsammans är delägare vore det oskäligt att kräva att den delägare som är närvarande har fullmakt av de andra delägarna. Granskningen av fullmakterna

skulle också oskäligt störa stämman. Därför har man i 3 mom. utgått från att en närvarande samägare får utöva hela fastighetens rösträtt. I fall att flera samägare är närvarande och de inte är eniga om den sak som behandlas, får varje samägare utöva rösträtt endast till den del den motsvarar hans egen andel. Paragrafens bestämmelser motsvarar i sak 17 och 18 § i den gällande lagen om samfällda skogar, dock så att paragrafen inte upptar någon bestämmelse enligt vilken anlitaandet av ombud vid delägarstämman kan begränsas.

12 §. *Jäv för delägare.* Det föreslås att vid delägarstämman får en delägare inte delta i avgörandet av ett ärende i vilket hans enskilda intresse står i uppenbar strid med delägarlagets. En intressekonflikt som avses i bestämmelsen är t.ex. att vid stämman behandlas ett avtal genom vilket en delägars fastighet fogas till en samfällad skog mot en andel i den samfällda skogen utan att den samfällda skogen och det område som fogas till den graderas. Om vederbörande inte jävar sig själv, skall om beslutet om jäv fattas av delägarstämman. Paragrafen motsvarar 19 § i den gällande lagen om samfällda skogar.

13 §. *Stämmans beslut.* I paragrafen bestäms om hur stämmans beslut utformas i en röstningssituation. Bestämmelsen motsvarar 20 § i den gällande lagen.

14 §. *Begränsningar vid beslutsfattandet.* I paragrafen bestäms om de begränsningar som hänför sig till delägarstämmans beslutsfattande. Bestämmelsen motsvarar 21 § i den gällande lagen.

15 §. *Sammankallande av delägarstämman.* I 1 mom. bestäms om sammankallande av delägarstämman i fall att den till vars uppgifter sammankallandet hör försummar detta. Sammankallandet av delägarstämman hör till förvaltningsnämnden eller, om en sådan inte finns, ombudsmannen. Bestämmelsen motsvarar 24 § i den gällande lagen om samfällda skogar dock ändrad så, att länsstyrelsens åtgärd i saken inte längre behövs.

För förbättrande av rättsskyddet för delägarna i samfällda skogar föreslås i 2 mom. en ny bestämmelse, enligt vilken beslutsförslagets huvudsakliga innehåll skall anges i kallelsen till delägarstämman när avsikten är att vid stämman behandla ett ärende där beslutet kräver kvalificerad majoritet enligt det

föreslagna 8 § 2 mom.

3 kap. Reglemente

16 §. *Uppgifter som skall ingå i reglementet.* I paragrafen bestäms om de ärenden nämns i reglementet. Förteckningen i 1 mom., med undantag av 3, 5 och 10 punkten, motsvarar 13 § 1 mom. i den gällande lagen.

Enligt den gällande lagen skall i reglementet anges förvaltningsnämndens storlek och mandattid. Enligt förslaget skall i reglementet anges förvaltningsnämndens sammansättning och mandattid. I de bestämmelser som tas in i reglementet kan man ställa behörighetskrav för förvaltningsnämndens medlemmar och även utfärda andra bestämmelser om förvaltningsnämndens sammansättning. Det föreslås att i reglementet kan t.ex. fastställas en viss avgångsålder för medlemmarna i förvaltningsnämnden. I reglementet kan också tas in bestämmelser som främjar jämlikheten mellan kvinnor och män. Om inte något annat bestäms i reglementet, omfattas förvaltningsnämndens medlemmar inte av några särskilda behörighetskrav.

Enligt 1 mom. 5 punkten skall i reglementet anges hur användningen av ett område som ägs av den samfällda skogen och delägarlaget för andra ändamål än skogsbruk skall ordnas. En samfällad skog är avsedd att användas för hållbart skogsbruk till förmån för delägarna i skogen. Till en samfällad skog kan likväl hörna områden som bättre lämpar sig för något annat ändamål än skogsbruk. Exempel på sådana är områden som i en plan anvisats för byggnadsändamål, grus- och torvområden samt områden som lämpar sig för rekreationsändamål eller som anvisats som skyddsområde. Avsikten är att delägarlaget också kan äga fastigheter som inte hör till den samfällda skogen. Det vore ändamålsenligt att huvudlinjerna för användningen av den samfällda skogen och de områden den äger anges i reglementet. I lagförslaget föreslås att begränsningarna gällande överlåtelse av andelar i samfällad skog frångås, vilket kan leda till att det uppstår nya grupper av delägare i de samfällda skogarna. Exempelvis kan innehavare av jakt- eller fiskerätt bli nya delägare i samfällda skogar. Med stöd av den föreslagna bestämmelsen kan i regle-

mentet bestämmas även om ordnande av jakt och fiske.

I 1 mom. 10 punkten föreslås av tydlighets-skäl att i reglementet skall bestämmas om andra omständigheter av betydelse för skötsel av delägarlagets angelägenheter.

Enligt 2 mom. får reglementet inte kränka delägarnas jämlikhet. Skogscentralen skall låta bli att fastställa reglementet till den del det kränker jämlikheten mellan delägarna. Det föreslås att med jämlikhet mellan delägarna inte skall avses att någon avstår från sådant inflytande och sådan verksamhet som grundar sig ägandet och inte heller sådan likställdhet som avses i föreningslagen (503/1989). Sålunda föreslås att t.ex. jakt och fiske eller annat nyttjande av den samfällda skogens område eller av egendom som ägs av den samfällda skogen skall kunna ställas i relation till delägarlagets ägande.

17 §. *Överlåtelsebegränsning.* Enligt 9 § i den gällande lagen om samfällda skogar får en andel i en samfällad skog i normalfall inte överlåtas särskilt från en fastighet. Enligt 10 § är överlåtelse dock möjlig till ett delägarlag i en samfällad skog och med tillstånd av vederbörande arbetskrafts- och näringscentrals landsbygdsavdelning till en fastighet som uppfyller de allmänna villkoren för stödåtgärder enligt landsbygdsnäringslagen eller till en lägenhet vars ägare kan bli delaktig av stöd enligt renhushållningslagen, natur-näringslagen eller skoltlagen. Landsbygds-näringslagen har upphävts genom lagen om finansiering av landsbygdsnäringslag. Renhushållningslagen och naturnäringslagen har upphävts genom lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringslag.

Avsikten med överlåtelsebegränsningen har varit att bevara andelarna i anslutning till fastigheter som bedriver gårdsbruk, vilket dock inte har kunnat tryggas. I många samfällda skogar är gårdsbruksenheterna redan en minoritet såsom delägarfastigheter.

Utgångspunkten i anslutning till överlåtelse av andelar i samfällad skog skall vara att delägarna själva kan bestämma om överlåtelse av sin egendom. För närvarande kan andelar i samfällad skog som hör till en samfällad skogs delägarfastigheter vid styckning eller klyvning och vid fastighetsköp fritt delas in i mindre delar. För andelen har inte fastställts

någon minimistorlek och köparnivån har inte heller begränsats. Det att antalet delägare i en samfällad skog ökar och andelarna minskar gör fastighetsregistersystemet mer invecklat samt föranleder de samfällda skogarna onödiga administrativa tilläggskostnader. Det föreslås att de olägenheter som dessa medför minskas genom att delägarlaget ges rätt, om det så önskar, att i reglementet särskilt fastställa en minimistorlek för en andel som överläts särskilt.

Det föreslås att i 1 mom. föreskrivs om möjligheten att i reglementet i fråga om särskild överlåtelse av en andel i samfällad skog bestämma det minsta andelstal som får överlåtas, om inte mottagaren är delägarlaget eller någon annan delägare i den samfällda skogen. Överlåtelsebegränsningen är delägarfastighetsbunden. I samband med avgörandet av lagfartsärenden och fastighetsförrättningar undersöks därmed separat för varje delägarfastighet om köpet motsvarar reglementsbestämmelserna om minimistorleken för andelar som överläts särskilt. En överlåtelse som strider mot reglementet föreslås vara ogiltig. För att undvika att överlåtelsebegränsningen kringgås genom att för fastigheten söks klyvning eller styckning föreslås att i 2 mom. bestäms att överlåtelsebegränsningen skall tillämpas också på bestämmande av en andel i samfällad skog i sådana fall som avses i 150 § fastighetsbildningslagen. I samband med styckning och klyvning får då inte en sådan andel i en samfällad skog som hör till den fastighet som skall styckas eller klyvas genom ett avtal mellan dem som saken gäller eller genom ett beslut av ombudsmännen delas mellan de fastigheter som bildas så, att någon av fastigheterna får en andel som är mindre än det andelstal som fastställs i reglementet. Det föreslås att bestämmelserna i 9 och 10 § lagen om samfällda skogar om förbud mot överlåtelse av andelar i samfällad skog frångås.

Trots en eventuell överlåtelsebegränsning skall en delägare i en samfällad skog kunna sälja sin andel i den samfällda skogen innan beslutet om överlåtelsebegränsning fattas. En bestämmelse om detta föreslås ingå i 56 §. Enligt 8 § 2 mom. skall ett beslut av delägarlaget gällande överlåtelsebegränsning för en andel i en samfällad skog fattas med kvalifice-

rad majoritet, så att beslutet vid stämman understöds av minst tre fjärdedelar av de avgivna rösterna.

18 §. *Förköpsrätt.* I syfte att förebygga de skadeverkningar som rätten till fri överlåtelse av andelar i samfällad skog eventuellt förorsakar, föreslås att de samfällda skogarna i köpsituationer ges förköpsrätt gällande andelarna. Med hjälp av förköpsrätten kan delägarlagen i den samfällda skogen förebygga att andelarna splittras genom att köpa små andelar till sig själv. Med stöd av en bestämmelse som tas in i reglementet föreslås delägarlaget ha förköpsrätt till en såld andel i den samfällda skogen på de villkor som avtalats vid köpet. Det föreslås att av överlåtelseerna skall förköpsrätten endast gälla köp. I samband med andra överlåtelser än köp kan personliga relationer eller andra omständigheter ha betydelse för överlåtelsevillkoren, varvid det kan vara oskäligt att ingripa i överlåtelsen. Det föreslås att förköpsrätten kan gälla endast andelar som säljs separat från annan fast egendom. Om ett markområde jämte till det hörande andelar i samfällad skog överläts, skall förköpsrätten sålunda inte gälla.

Om det i reglementet har tagits in en bestämmelse om förköpsrätt, skall köparen underrätta förvaltningsnämnden om överlåtelse av en andel i den samfällda skogen. Köparens äganderätt till andelen i den samfällda skogen uppskjuts för den tid om högst tre månader, under vilken beslut om utövande av förköpsrätten skall fattas. Tiden börjar löpa den dag köpet delges delägarlaget. Den samfällda skogen kan också på förhand förbinda sig att låta bli att utöva förköpsrätten. Befogenheten att utöva förköpsrätten föreslås ankomma på förvaltningsnämnden.

I 3 mom. bestäms om undantag från förköpsrätten. Eftersom en andel i samfällad skog inte kan anses splittras då andelen överläts till en annan delägare, föreslås att förköpsrätten inte skall gälla sådana köp. I syfte att bevara familjeskogsbrukskaraktären i fråga om skogsägandet föreslås att förköpsrätten inte heller skall omfatta vissa köp mellan släktingar. Det föreslås att delägarlaget inte heller skall ha förköpsrätt när utövandet av den, med beaktande av förhållandet mellan köpare och säljare, villkoren för överlåtelsen eller andra förhållanden anses vara uppenbart

oskäligen. En sådan situation kan komma på fråga t.ex. när andelar i samfällad skog överläts på ett fosterbarn.

19 §. *Fastställande av reglemente.* Enligt paragrafen har skogscentralen till uppgift att fastställa reglementet för delägarlaget och en ändring av reglementet. Detta innebär en ändring jämfört med den gällande lagen, enligt vilken reglementet endast skall sändas skogscentralen för kännedom. Eftersom syftet med reglementet är att reglera ramarna för delägarlagets verksamhet går man in för att genom fastställningsförfarandet säkerställa att reglementet uppfyller vissa minimikrav. Avsikten är att skogscentralen skall fastställa reglementet eller en ändring av det, om det inte strider mot lag eller kränker delägarnas jämlikhet. Vid skogscentralen sköts saken av den oavhängiga myndighetschef till vars tjänstemannaansvar uppgiften hör. Om behörig skogscentral bestäms i 46 §. Ändring i ett beslut av skogscentralen om att den låter bli att fastställa reglementet kan sökas hos landsbygdsnäringsnämnden.

20 §. *Bemyndigande att utfärda förordning om reglemente.* I paragrafen bestäms om bemyndigande att genom förordning utfärda närmare bestämmelser om utarbetande av det första reglementet samt om hur förvaltningen av den samfällda skogen skall skötas innan förvaltningsnämnden har valts. Bestämmelsen motsvarar 14 § i den gällande lagen.

4 kap. Förvaltningsnämnd och ombudsman

21 §. *Förvaltningsnämndens uppgifter.* Paragrafen innehåller bestämmelser om förvaltningsnämndens uppgifter. Förvaltningsnämnden är ett förvaltningsorgan som utövar verkställande makt och som har allmän behörighet. Den beslutar också i princip om alla de ärenden som med stöd av 8 § inte hör till delägarstämman. I reglementet kan beträffande ett ärende som hör till förvaltningsnämndens behörighet beslutas att beslutanderätten utövas av en ombudsman. Bestämmelsen motsvarar i sak 25 § i den gällande lagen om samfällda skogar.

22 §. *Förvaltningsnämndens sammansättning.* I 1 mom. föreslås ingå bestämmelser om minimi- och maximiantal medlemmar i

förvaltningsnämnden samt om suppleanter. För att de omständigheter som följer av storleken av delägarlaget och eventuella andra särskilda förhållanden i fråga om den samfällda skogen skall kunna beaktas, föreslås att antalet medlemmar i förvaltningsnämnden för en enskild samfällad skog närmare kan fastställas i reglementet. Till dessa delar motsvarar momentet 26 § i den gällande lagen om samfällda skogar. Enligt den gällande lagen om samfällda skogar skall antalet suppleanter i förvaltningsnämnden vara desamma som antalet ordinarie medlemmar. Med tanke på förvaltningsnämndens verksamhet är det viktigt att förvaltningsnämnden så lätt som möjligt kan sammankallas i beslutför sammansättning. Därför föreslås att varje medlem i förvaltningsnämnden skall ha en personlig suppleant.

Förvaltningsnämndens medlemmar och suppleanter skall åtnjuta delägarlagets förtroende. Om hela förvaltningsnämnden eller en av dess medlemmar eller suppleanter mister delägarlagets förtroende, skall delägarlaget kunna befria honom från uppgiften och utse en ny person i stället för honom. Det föreslås att en bestämmelse om detta tas in i 2 mom. I momentet ingår också en bestämmelse om kompletterande av förvaltningsnämnden i sådana fall då en medlem eller suppleant i nämnden avgår eller blir varaktigt förhindrad att sköta sitt uppdrag.

23 §. *Namnsteckningsrätt.* Enligt den gällande 27 § lagen om samfällda skogar kan i reglementet bestämmas att förvaltningsnämnden får ge en eller flera medlemmar av nämnden eller en funktionär rätt att företräda delägarlaget i ärenden som hör till nämndens befogenhet och härvid teckna delägarlagets namn. I den föreslagna paragrafen bestäms att delägarlagets namnteckningsrätt ges förvaltningsnämndens ordförande tillsammans med en medlem av förvaltningsnämnden. I paragrafen bestäms dessutom om möjligheten att genom förvaltningsnämndens beslut överföra nämndens befogenheter på en medlem av förvaltningsnämnden, en ombudsman eller på en anställd vid delägarlaget. Syftet med bestämmelsen är att möjliggöra att den samfällda skogens ärenden sköts smidigt.

24 §. *Förvaltningsnämndens möte.* I paragrafen föreskrivs om hur förvaltningsnämnden

den sammanträder. Bestämmelsen motsvarar 28 § 1 mom. i den gällande lagen.

25 §. *Förvaltningsnämndens beslutförhet.* I mom. föreslås bestämmelser om förvaltningsnämndens beslutförhet och beslutsfattande. Med tanke på delägarlaget är det nödvändigt att i en förvaltningsnämnd med allmänna befogenheter fås till stånd de beslut som behövs. Därför föreslås att i 1 mom. tas in en bestämmelse enligt vilken ärendena i förvaltningsnämnden alltid avgörs med kvalificerad majoritet. Om rösterna faller lika, är ordförandens röst avgörande.

Det föreslås att i 2 mom. bestäms på samma sätt som i fråga om delägarstämman att förvaltningsnämnden inte får fatta ett beslut genom vilket en delägare eller någon annan får en uppenbart orättmätig fördel på delägarnas eller delägarlagets bekostnad.

26 §. *Ombudsman.* I den gällande lagen om samfällda skogar finns inga uttryckliga bestämmelser om ombudsmän. Förvaltningsnämnden kan dock med stöd av 27 § ge en eller flera medlemmar av nämnden eller en funktionär rätt att företräda delägarlaget i ärenden som hör till nämndens befogenhet och härvid teckna delägarlagets namn. Samfällda skogar med en stor areal och stor omsättning har verksamhetsledare i arbetsavtalsförhållande. I vissa fall kan det vara ändamålsenligt att delägarlagets löpande förvaltning i stället för förvaltningsnämnden eller utöver den kan skötas av en eller flera ombudsmän. Den ombudsman som verkar i stället för förvaltningsnämnden skall ha samma uppgifter som förvaltningsnämnden och hans ställning även i övrigt motsvara förvaltningsnämndens ställning. Om ombudsmannen verkar vid sidan om förvaltningsnämnden skall hans uppgifter fastställas i reglementet. Om det finns flera än en ombudsman skall även arbetsfördelningen mellan dem och deras namnteckningsrätt fastställas i reglementet. För att ombudsmannens faktiska verksamhet inte avbryts t.ex. på grund av sjukdomsfall, semesterar eller andra liknande orsaker föreslås att ombudsmannen skall ha en suppleant åtminstone i sådana situationer där den samfällda skogen inte över huvud taget har en förvaltningsnämnd. Suppleanten kan vara personlig eller gemensam för flera ombudsmän.

Suppleanten skall i likhet med förvaltningsnämndens medlemmar och suppleanter åtnjuta delägarlagets förtroende. Om ombudsmannen mister delägarlagets förtroende föreslås att delägarlaget kan befria ombudsmannen från sitt uppdrag och välja en ny person i stället för honom. Det föreslås att en bestämmelse om detta tas in i 3 mom.

27 §. *Delgivande av stämning.* Enligt 30 § i den gällande lagen om samfällda skogar kan en medlem av förvaltningsnämnden eller en funktionär som är anställd av delägarlaget lagenligt för delägarlagets räkning ta emot stämningar och andra meddelanden. I paragrafen föreslås en bestämmelse enligt vilken stämningar och andra meddelanden anses ha tillställts delägarlaget när de har delgetts någon av förvaltningsnämndens medlemmar eller en ombudsman, eller en sådan anställd vid delägarlaget som har rätt att teckna delägarlagets namn. I den föreslagna 48 § bestäms att i det offentliga register som förs av skogscentralen skall antecknas förvaltningsnämndens medlemmar, suppleanter och ombudsmän och de som har rätt att teckna den samfällda skogens namn samt deras hemort och adress.

28 §. *Skadeståndsansvar.* I den gällande lagen om samfällda skogar finns inga bestämmelser om skadeståndsansvar för sådana eventuella skador som en medlem av förvaltningsnämnden eller en ombudsman åsamkar delägarlaget eller en delägare. En bestämmelse om detta är dock nödvändig för att trygga delägarnas ekonomiska förmåner. Därför föreslås att i 1 mom. bestäms att en medlem av förvaltningsnämnden och en ombudsman är skyldig att ersätta skador som han i sin verksamhet uppsåtligen eller av vållande har orsakat delägarlaget. Detsamma skall gälla om skadan uppsåtligen eller av vållande genom överträdelse av lagen om samfällda skogar eller reglementet har förorsakats av en medlem i delägarlaget eller någon annan. En annan person som har rätt till skadestånd kan vara t.ex. en köpare av en andel i samfällad skog i det fall att delägarlaget har beslutat utnyttja sin förköpsrätt i strid med bestämmelserna om detta eller bestämmelserna i reglementet och detta förorsakar köparen skada. Om skadeståndsansvaret för anställda vid delägarlag bestäms i skadestånd-

lagen (412/1974).

I 2 mom. bestäms att angående jämkning av skadestånd samt fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga gäller 2 och 6 kap. skadeståndslagen.

Enligt 10 kap. rättegångsbalken med bestämmelser om rättegångsort är huvudregeln att talan väcks vid domstolen på svarandens hemort. Talan angående ersättande av skada som orsakats av delägarlaget skall enligt 3 mom. kunna väckas också vid tingsrätten på delägarlagets hemort.

5 kap. Delägarlagets ekonomi

29 §. *Bokslut.* I paragrafen ingår bestämmelser om upprättande av bokslut och beviljade av ansvarsfrihet. Bestämmelserna motsvarar i sak 32 § i den gällande lagen. Enligt 1 kap. 1 § bokföringslagen (1336/1997) är var och en som driver rörelse eller utövar yrke skyldig att föra bok över denna verksamhet. Den verksamhet som delägarlaget för en samfällad skog bedriver är i allmänhet sådan att delägarlaget är skyldigt att följa bokföringslagens bestämmelser. Av förpliktelsen att upprätta bokslut följer att även delägarlag som driver obetydlig rörelse måste föra bok över sina inkomster och utgifter.

30 §. *Revisorer.* Paragrafen innehåller bestämmelser om revisorer. Bestämmelserna motsvarar i sak 33 § i den gällande lagen.

31 §. *Skogsbruksplan.* Skyldigheten för samfällda skogar att göra upp en skogsbruksplan grundar sig på förverkligandet av den ursprungliga grundtanken för de samfällda skogarna, dvs. att de samfällda skogarna genom ett hållbart skogsbruk bildar ett bestående stöd för de gårdsbruksenheter som är delägare i de samfällda skogarna. Det är motiverat att de samfällda skogarnas skyldighet att med tanke på sin skogsanvändning göra upp en skogsbruksplan och iaktta den bibehålls för att trygga skogsvården i de samfällda skogar som har bildats med samhällets stöd som stödsskogar för gårdsbruksenheter främst i samband med kolonisationsverksamhet. Däremot föreslås att sådana samfällda skogar som grundar sig på ett avtal mellan skogsägarna inte skall omfattas av den i lag angivna skyldigheten att göra upp en skogs-

bruksplan av den orsaken att denna skyldighet inte heller berör enskilda skogsägare. Tvånget att göra upp en plan kan dessutom för sin del på ett negativt sätt försvåra bildandet av nya samfällda skogar på skogsägarnas initiativ. Det föreslås att avvikelser från skogsbruksplanen kan göras av särskilda skäl. Ett sådant särskilt skäl kan vara t.ex. förödelse i naturen samt vård- och iståndsättningsåtgärder av skogen i anslutning därtill. Bestämmelserna om skogsbruksplanen föreslås ingå i 1 och 4 mom., av vilka i 1 mom. även bestäms om användningen av en samfällad skog innan en skogsbruksplan uppgjorts.

Det föreslås att bestämmelsen i 34 § 2 mom. i den gällande lagen om beaktandet av de krav som skall iaktas vid idkandet av ett bärkraftigt skogsbruk när en skogsbruksplan görs upp bibehålls, men flyttas till 2 mom.

I syfte att trygga en tillräcklig tillsyn föreslås att skogsbruksplanen skall sändas till vederbörande skogscentral för kännedom. Skyldigheten för skogscentralen att göra upp en skogsbruksplan om delägarlaget försummar sin skyldighet, skall enligt förslag bibehållas. Bestämmelserna om detta flyttas till 3 mom. Bestämmelserna i 1-3 mom. motsvarar 34 § 1-3 mom. i den gällande lagen.

32 §. *Användning och utdelning av överskott.* I paragrafens 1 mom. bestäms om de uppgifter och skyldigheter av vilka föranleda utgifter skall betalas innan överskott delas ut till delägarna eller används för något annat ändamål som främjar syftet med den samfällda skogen. Avsikten är att momentets förteckning med exempel på utgifter inte skall vara uttömmande. Bestämmelsen motsvarar i sak 36 § i den gällande lagen. På grund av att terminologin har förändrats, föreslås att det i momentet i stället för den tidigare skogshushållningsplanen talas om skogsbruksplan.

Enligt 2 mom. skall det överskott som uppstår till följd av den samfällda skogens verksamhet delas ut till delägarna i förhållande till fastigheternas andel i den samfällda skogen. Bestämmelsen motsvarar i sak 37 § i den gällande lagen. På grund av att terminologin i fastighetsbildningslagstiftningen ändrats, föreslås att i stället för delägarlagens lägenhet i den samfällda skogen talas om delägarlagets fastighet.

I den gällande lagen finns inga bestämmelser om utbetalning av förskott på överskottet. Det föreslås att i 3 mom. bestäms om betalning av förskott. Avsikten är att förskott på överskottet skall kunna betalas ut om de penningmedel som skall delas ut är så stora att utbetalning kan anses vara ändamålsenligt. Förvaltningsnämnden skall bedöma om utbetalning av förskott på överskottet är ändamålsenligt och fattar beslut om betalning av förskott. Betalningen av förskott får inte äventyra delägarlagets betalningsförmåga. Innan förskott betalas ut skall förvaltningsnämnden försäkra sig om att de medel som kvarstår räcker till för att svara för delägarlagets egna förpliktelser.

6 kap. Samfällda skogars områden

33 §. *Försäljning och delning av samfällad skog.* Enligt 4 § 1 mom. lagen om samfällda skogar är huvudprincipen för samfällda skogars område att ett område som används för skogsbruk skall hållas oförminskat. Åkrar, vattenområden, byggnadsplatser, kärr och berg som inte kan användas för skogsbruk, områden för tagande av marksubstanser samt andra liknande områden kan sålunda fritt överlåtas. Även ett område som hör till en samfällad skog och som används för skogsbruk kan överlåtas om överlåtelsen inte avsevärt försämrar förutsättningarna för ett hållbart skogsbruk i den samfällda skogen. Ett område som hör till en samfällad skog och som används för skogsbruk kan överlåtas också när det är fråga om att området av något särskilt skäl används för något annat ändamål än skogsbruk. Sådana grunder föreligger främst när en samfällad skogs område genom planläggning har anvisats för andra ändamål än ett skogsbruksområde, liksom även projekt för vilka området vid behov kan inlösas eller för vilka på området kan stiftas en rätt som avsevärt begränsar användningen av området för dess ursprungliga ändamål. Begränsningarna för överlåtelse av områden som hör till en samfällad skog gäller inte samfällda skogar som grundar sig på ett avtal mellan markägarna.

I lagförslaget föreslås att principen om att en samfällad skogs område skall bibehållas oförminskat frångås. Slopandet av överlätel-

sebegränsningarna understöds av att överlåtelse eller anskaffning av mark inte heller i fråga om andra grupper av markägare längre omfattas av några begränsningar. Därför är det inte ändamålsenligt att bestämmelser om marköverlåtelse ingår i lagen om samfällda skogar, dessutom med beaktande av att det inom lantbruket inte längre finns några strukturlitiska skäl för att övervaka marköverlåtelse i de samfällda skogarna. Till följd av den samhällspolitiska utvecklingen berörs även de samfällda skogarna i allt högre grad av trycket på ett snabbt beslutsfattande. Det att regleringen slopades skulle förenkla och påskynda beslutsfattandet vid överlåtelse av områden. Det föreslås att för beslutet skall på samma sätt som för närvarande vid delägarstämman krävas 2/3 majoritet av rösterna, vilket redan i sig förebygger okontrollerade överlåtelser. Dessutom skall en enskild delägare liksom i den gällande lagen fortfarande ha rätt att väcka talan angående delägarlagets beslut.

Det föreslås att i 1 mom. tas in de bestämmelser i 5 § 1 och 2 mom. i den gällande lagen enligt vilka en samfällad skog på ansökan av delägarlaget av särskilda skäl med jord- och skogsbruksministeriets tillstånd kan säljas till förmån för delägarna eller delas in i två eller flera samfällda skogar. Avsikten är att jord- och skogsbruksministeriets beslut om försäljning eller delning av samfällad skog skall grunda sig på ändamålsenlighetsprövning, där alla de omständigheter som inverkar på beviljande eller vägran av tillstånd beaktas. Det föreslås att jord- och skogsbruksministeriet skall kunna foga villkor till beslutet. En sådan nedläggning av en samfällad skog där skogens område delas in i separata skiften mellan delägarfastigheterna skall anses vara så oändamålsenlig med tanke på skogarnas fastighetsstruktur att det föreslås att möjligheten till detta slopas i lagen.

Det föreslås att bestämmelserna om tillstånd för försäljning och delning av samfällad skog inte såsom för närvarande skall gälla samfällda skogar som bildats på grundval av ett avtal mellan fastighetsägarna. Det föreslås att om detta bestäms i 2 mom.

34 §. *Sammanslagning av samfällda skogar.* Enligt de nuvarande bestämmelserna är sammanslagning av samfällda skogar inte

möjlig, fastän detta ur forstlig synvinkel och med tanke på förvaltningen av de samfällda skogarna vore ändamålsenligt. Därför föreslås att i 1 mom. tas in en bestämmelse om sammanslagning av samfällda skogar. Delägarlagen i de samfällda skogar som skall sammanslås kommer överens om sammanslagningen. Avsikten är att de samfällda skogar som sammanslås fogas samman enligt vad som närmare bestäms i 10 kap. fastighetsbildningslagen.

35 §. *Fogande av en fastighet till en samfäll skog mot en andel i den samfällda skogen.* Ett område som används för skogsbruk i en samfäll skog kan utökas så, att ett nytt område i överensstämmelse med 99 § fastighetsbildningslagen fogas till en förefintlig samfäll skog på grundval av ett avtal mellan fastighetsägaren och delägarlaget i den samfällda skogen. Då skall den fastighet från vilken området fogas få en sådan andel i den samfällda skogen som till sitt värde motsvarar området i fråga. Till följd av åtgärden ändras fastighetens utsträckning, som definieras i 2 § 1 mom. fastighetsbildningslagen, medan fastighetens värde bibehålls oförändrat. I den gällande lagstiftningen föreskrivs uttryckligen inte om den möjligheten att en samfäll skog och ägaren till det område som ansluts kan avtala om storleken av den andel i den samfällda skogen som motsvarar det område som ansluts, fastän detta skulle göra förfarandet avsevärt smidigare. Avsikten är att detta blir möjligt genom den ändring av fastighetsbildningslagen som ingår i lagförslaget. Det föreslås att i paragrafen tas in en främst informativ bestämmelse om att om fogande av en fastighet eller ett område som hör till en fastighet till en samfäll skog mot en andel i den samfällda skogen bestäms närmare i 10 kap. fastighetsbildningslagen.

7 kap. Särskilda bestämmelser om fastighetsförrättningar

36 §. *Bildande av ett område som överlåts från en samfäll skog till fastighet.* I paragrafen bestäms om bildande av ett område som överlåts från en samfäll skog samt ett område som sålts enligt 33 § 1 mom. till fastighet med iakttagande av vad som anges i fastighetsbildningslagen. Avsikten är att den

fastighet som bildas direkt med stöd av lag befrias från fastställda inteckningar och inskriven sytning i den samfällda skogens delägarfastigheter. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar i sak 38 § 1 mom. i den gällande lagen om samfällda skogar.

37 §. *Tryggande av panthavares ställning.* I 1 mom. föreslås bestämmelser om deponering av köpeskillingen hos länsstyrelsen för att trygga panthavarens fordring i sådana fall där ett område överlåts från en samfäll skog eller hela den samfällda skogen säljs. Avsikten är att detta förfarande skall tillämpas när värdet av en delägarfastighet avsevärt försämras på grund av åtgärden. I syfte att trygga en sakkunnig bedömning i dylika situationer föreslås att i samband med styckningsförrättningar skall förrättningsmännen besluta för vilka fastigheters del köpeskillingen skall deponeras.

Enligt 2 mom. skall en innehavare av panträtt ha samma rätt till den deponerade köpeskillingen som han har till delägarfastigheten. Om inte ägaren till delägarfastigheten kan visa att alla panträttsinnehavare har gett tillstånd till att den deponerade köpeskillingen lyfts, skall länsstyrelsen fördela medlen enligt vad som i utsökningslagen bestäms om fördelning av köpeskillingen för fast egendom. Bestämmelserna i 1 och 2 mom. motsvarar i sak 38 § 2 och 3 mom. i den gällande lagen om samfällda skogar.

Fast egendom kan exproprieras för allmänt behov mot full ersättning. I fråga om innehavare av panträtt i en delägarfastighet skall expropriation av egendom som hänför sig till den samfällda skogen jämföras med överlåtelse och inlösning ersättningen med köpeskillingen eller något annat vederlag. Därför föreslås att i 3 mom. tas in bestämmelser om att i fråga om den ersättning som betalts för ett område som lösts in i en samfäll skog tillämpas vad som i 1 och 2 mom. bestäms om deponering och fördelning av köpeskillingen, förrättningsmännens beslut samt andra bestämmelser om tryggande av panthavarens ställning.

38 §. *Ansökan om fastighetsförrättning.* I 1 mom. bestäms om det förfarande som skall iaktas vid delning av en samfäll skog då den samfällda skogen på det sätt som avses i 33 § 1 mom. delas in i två eller flera samfäll-

da skogar. Enligt förslaget skall i fråga om delning gälla i tillämpliga delar vad som i fastighetsbildningslagen bestäms om klyvning. Bestämmelsen motsvarar i sak 39 § 2 mom. i den gällande lagen om samfällda skogar.

Det föreslås att i 2 mom. tas in en bestämmelse om det förfarande som skall tillämpas vid sammanslagning av samfällda skogar. Då delägarlagen i den samfällda skogen har godkänt avtalet om sammanslagning av två eller flera samfällda skogar, skall delägarlagen i de samfällda skogar som skall sammanslås hos lantmäteribrån skriftligen ansöka om sammanslagning. Enligt fastighetsbildningslagen är behörig lantmäteribrån den byrå inom vars verksamhetsområde de områden i de samfällda skogarna som skall sammanslås eller merparten av områdena är belägna. Det föreslås att i fråga om sammanslagning gäller vad bestäms i 133 § 3 mom. och 134 § 2 och 3 mom. fastighetsbildningslagen.

39 §. *Fogande av ett område till en samfällad skog.* Enligt den gällande lagen om samfällad skog skall ett område som ett delägarlag har fått genom överlåtelse anslutas till den samfällda skogen med iakttagande av vad 13 kap. fastighetsbildningslagen föreskriver om fogande av ett område till ett samfällt område. Eftersom en samfällad skog inte är ett objekt som kan intecknas, har anslutningsskyldigheten inneburit att delägarlagen i de samfällda skogarna inte har haft tillgång till tillräcklig inteckningsbar egendom för att få lån, vilket har försvårat de samfällda skogarnas investeringar. Det föreslås att bestämmelsen om obligatoriskt anslutande av ett område frångås. Enligt 1 mom. bildas ett outbrutet område som ett delägarlag har fått i sin ägo till en fastighet genom styckning eller så kan den på begäran av delägarlaget fogas till den samfällda skogen.

Enligt 132 § 2 mom. fastighetsbildningslagen får ett samfällt område inte bildas för en samfällad skog. I syfte att förtydliga fastighetsindelningen föreslås att i 1 mom. tas in en bestämmelse enligt vilken det outbrutna område som fogas inte får ha andelar i ett samfällt område eller särskilda förmåner med undantag av sådana andelar i samfällad skog som hör till en delägarfastighet i den sam-

fällda skogen.

Paragrafens 2 och 3 mom. innehåller motsvarande bestämmelser som 41 § 2 och 3 mom. i den gällande lagen om samfällda skogar om de villkor med stöd av vilka en fastighet som ägs av delägarlaget kan fogas till den samfällda skogen och om det förfarande som skall iakttagas vid fogandet.

40 §. *Av delägarlag förvärvade andelar i samfällad skog.* I paragrafen föreslås bestämmelser om det förfarande som skall iakttagas när en samfällad skog förvärvat en andel i den samfällda skogen. Bestämmelsen motsvarar i sak 45 § i den gällande lagen om samfällda skogar. Enligt 1 mom. avskiljs en andel i samfällad skog som hört till en delägarfastighet och som ett delägarlag har fått i sin ägo från delägarfastigheten och överförs till de andra delägarfastigheterna i förhållande till deras tidigare andelar genom en förrättning på vilken tillämpas vad som i fastighetsbildningslagen bestäms om styckning. Om en andel i samfällad skog följt med ett outbrutet område som delägarlaget har förvärvat, skall andelen likväl överföras till delägarfastigheterna genom den förrättning i samband med vilken det outbrutna området avskiljs från moderfastigheten.

I 2 mom. bestäms om förutsättningarna för att en sådan andel i en samfällad skog som förvärvats av delägarlaget i den samfällda skogen skall kunna fogas till den samfällda skogen. På grund av bestämmelserna i fastighetsbildningslagen och den nya jordbalansen föreslås att en förutsättning för fogande är att delägarlaget har fått lagfart på andelen och att den fastighet från vilken andelen tas är fri från in-teckningar eller att den andel som skall fogas befrias från ansvar för in-teckningarna i nämnda fastighet. En förutsättning för befrielse är att innehavaren av panträtten ger sitt samtycke till detta. Det föreslås att befrielse skall kunna ske utan samtycke av innehavaren av panträtten, om den fastighet från vilken andelen tas även efter att den fogats till den samfällda skogen klart räcker till för att svara för de pantfordringar som belastar den. Förrättningsingenjören skall omedelbart underrätta inskrivningsmyndigheten om beslutet om befrielse.

I 3 mom. föreskrivs om hur en sådan andel i en samfällad skog som hör till en fastighet

som enligt 39 § 2 mom. skall sammanlösas med den samfällda skogen överförs till delägarnas fastigheter. Enligt förslaget sker detta genom fastighetsregisterförarens beslut samtidigt som fastigheten fogas till den samfällda skogen. Fastighetsregisterföraren skall då fastställa storleken av delägarfastigheternas andelar i den samfällda skogen.

41 §. *Lagens förhållande till fastighetsbildningslagen.* I 13 kap. fastighetsbildningslagen finns bestämmelser om bl.a. överföring av andelar i samfällda områden. Enligt 153 § fastighetsbildningslagen gäller bestämmelserna andelar i samfällad skog endast om så föreskrivs särskilt. Det föreslås att i paragrafen, på motsvarande sätt som i 46 § i den gällande lagen om samfällda skogar, tas in en uttrycklig hänvisningsbestämmelse till 13 kap. fastighetsbildningslagen.

42 §. *Andra panträter.* I paragrafen föreslås i enlighet med terminologin i jordabalken att panträter som antecknats i lagfarts- och inteckningsregistret skall jämföras med en inteckning. Bestämmelsen motsvarar 47 § i den gällande lagen om samfällda skogar.

43 §. *Fastighetsregisterförarens anmälningsskyldighet.* I den föreslagna paragrafen bestäms om de anmälningar som lantmäterimyndigheterna skall göra till delägarlagen. Meddelandena till delägarlagen sänds för att förteckningen skall hållas à jour. Den föreslagna bestämmelsen ingår i 48 § i den gällande lagen om samfällda skogar.

8 kap. Särskilda bestämmelser

44 §. *Klandertalan.* Det föreslås att i 1 mom. bestäms i överensstämmelse med 23 § i den gällande lagen om samfällda skogar om rätten för en delägare i en samfällad skog att klandra delägarstämman beslut. En delägare som anser att ett beslut vid stämman inte har tillkommit i laglig ordning eller att det strider mot lag eller reglementet, har rätt att väcka talan mot delägarlaget inom 30 dagar från det att beslutet fattades. Domstolen får förbjuda att beslutet verkställs tills ärendet har avgjorts slutgiltigt. För tydlighetens skull anges i 1 mom. att laglig domstol är tingsrätten på delägarlagets hemort.

Om det i delägarlagets reglemente har tagits in bestämmelser om delägarlagets för-

köpsrätt i samband med handel med andelar i samfällad skog, förutsätter säljarens och köparens rättsskydd att han har rätt att söka ändring även i förvaltningsnämndens beslut gällande utnyttjandet av förköpsrätten. Ändring kan sökas inom 30 dagar från det att uppgiften om att förköpsrätten utnyttjats har inhämtats på den grunden att förvaltningsnämndens beslut inte har tillkommit i laglig ordning eller att beslutet strider mot lag eller reglementet.

För delägarfastigheterna i en samfällad skog har inte uppställts några särskilda krav och den samfällda skogen och delägarfastigheten behöver inte vara belägna inom samma kommuns område. En andel i en samfällad skog utgör en del av delägarfastigheten. Enligt 10 kap. 14 § rättegångsbalken skall en talan om äganderätten till en fastighet behandlas vid tingsrätten på den ort där fastigheten är belägen. Utan en uttrycklig bestämmelse skall även en tvist om huruvida ett delägarlag i en samfällad skog har förköpsrätt till en andel i samfällad skog som sålts särskilt behandlas vid en domstol på den ort där delägarfastigheten är belägen. Det föreslås att i 2 mom. ingår en specialbestämmelse om den ort där rättegången skall hållas. Enligt bestämmelsen skall, om köparen eller säljaren bestrider delägarlagets förköpsrätt, talan mot delägarlaget väckas vid tingsrätten på delägarlagets hemort.

45 §. *Lagfartstid vid förköp.* Den rättsliga ställningen för ett delägarlag för en samfällad skog såsom ägare till en andel i den samfällda skogen som erhållits genom förköp bestäms i enlighet med allmänna fastighetsrättsliga principer, om ingen uttrycklig avvikelser från dem har skett. Delägarlaget är därmed skyldigt att söka lagfart på sitt förvärv. I 1 mom. föreslås en bestämmelse om lagfartstiden för en andel i samfällad skog som delägarlaget har förvärvat genom förköp. Enligt bestämmelsen börjar den tid inom vilken delägarlaget för en samfällad skog skall söka lagfart vid förköp löpa när förköpet har slutförts och vunnit laga kraft. I sak motsvarar bestämmelsen 20 § förköpslagen (608/1977), vilken gäller kommunernas förköpsförfarande.

Enligt 2 mom. betraktas såsom delägarlagets åtkomsthandling i överensstämmelse

med förköpslagen köparens exemplar av köpebrevet eller en av offentligt köpvittne styrkt kopia av köpebrevet.

46 §. *Skötsel och användning av de områden som inte hör till den samfällda skogen.* En samfällad skog är avsedd att användas för hållbart skogsbruk till förmån för delägarna i den samfällda skogen. Den samfällda skogen skall skötas och användas i enlighet med skogsbruksplanen, om inte det finns några särskilda skäl för att avvika från planen. Av den föreslagna 39 § följer att delägarlaget i en samfällad skog kan äga separata fastigheter och outbrutna områden. I syfte att fullgöra ändamålet med den samfällda skogen skall även i fråga om skötseln och nyttjandet av fastigheter och outbrutna områden som ägs av ett delägarlag iakttas bestämmelserna om samfällda skogar. Det föreslås att en bestämmelse om detta tas in i paragrafen.

47 §. *Tillsyn över efterlevnaden av lagen.* I paragrafen föreslås att tillsynen över att lagen om samfällda skogar iakttas liksom förut skall höra till skogscentralerna. Verksamheten vid en samfällad skog övervakas av skogscentralen i det distrikt inom vilket den samfällda skogen eller största delen av den är belägen. Om skogscentralen vid utövandet av tillsyn konstaterar överträdelser av lagen om samfällda skogar eller bestämmelser eller reglementen som utfärdats med stöd av den, kan den med stöd av sina tillsynsbefogenheter bland annat fästa delägarlagets uppmärksamhet på saken och underrätta delägarlaget om sin lagenliga uppfattning om saken.

48 §. *Register över samfällda skogar.* I paragrafen bestäms om det register som skogscentralen för över de samfällda skogarna och om de uppgifter som antecknas i registret. Enligt det föreslagna 1 mom. skall skogscentralen föra register över de samfällda skogar som är belägna inom dess verksamhetsområde. Enligt 1 mom. skall i registret antecknas reglementet för den samfällda skogens delägarlag jämte ändringar, medlemmarna, suppleanterna och ombudsmännen i den samfällda skogens förvaltningsnämnd och de personer som har rätt att teckna den samfällda skogens namn samt deras hemort och adress. I registret skall dessutom ingå uppgifter om utmätning av träd från delägarlagets skuld samt om att utmätning förfallit eller

upphört. Registret är offentligt och uppgifter ur registret skall fås på begäran.

Enligt 3 § personuppgiftslagen (523/1999) avses med personuppgifter alla slags anteckningar som beskriver en fysisk person eller hans egenskaper eller levnadsförhållanden som kan hänföras till honom själv. Sålunda är de uppgifter som antecknas i registret personuppgifter. Enligt 3 § personuppgiftslagen avses med behandling av personuppgifter insamling, registrering, organisering, användning, översändande, utlämnande, lagring, ändring, samkörning, blockering, utplåning och förstöring av personuppgifter samt andra åtgärder som vidtas i fråga om personuppgifterna. Enligt 8 § 1 mom. personuppgiftslagen får personuppgifter behandlas bl.a. om det bestämts om behandlingen i lag eller om behandlingen föranleds av en uppgift eller förpliktelse som anvisas den registeransvarige i lag eller som påförts honom med stöd av lag. Dessutom kan genom lag föreskrivas om avvikande förfarande enligt personuppgiftslagen.

Skogscentralen skall fastställa reglementet för den samfällda skogens delägarlag jämte ändringar. Det föreslås att i reglementet kan bestämmas om bl.a. den minsta andel i en samfällad skog som kan överlätas separat och om delägarlagets eventuella förköpsrätt vid handeln med andelar i den samfällda skogen. Rättsskyddet för den som är mottagare av en överlåtelse i den samfällda skogen förutsätter att han kan försäkra sig om att t.ex. villkoren gällande det köp han planerar är giltiga. Uppgiften om det gällande reglementet för samfällda skogens delägarlag skall på begäran fås av myndigheten. Därför föreslås att enligt 1 mom. 1 punkten skall skogscentralen låta anteckna det reglemente som den fastställt och ändringar av reglementet i registret.

En samfällad skog införs inte i handelsregistret eller något annat offentligt register varifrån en person skulle få uppgifter om t.ex. personmedlemmarna i den samfällda skogens organ. Förvaltningsnämnden har allmän behörighet att besluta om ärenden som gäller delägarlaget, om inte beslutanderätten enligt lag eller reglementet ankommer på delägarstämman. Exempelvis skall en virkesköpare kunna försäkra sig om behörighe-

ten hos de personer som företräder den samfällda skogen. En stämning eller ett annat meddelande anses ha tillställts förvaltningsnämnden när det har tillkännagivits en medlem av förvaltningsnämnden, en ombudsman i delägarlaget eller en sådan anställd vid delägarlaget som har rätt att teckna delägarlagets namn. I syfte att trygga rätten för en tredje part föreslås att förvaltningsnämndens medlemmar, suppleanter och ombudsmän och de personer som har rätt att teckna firma samt deras hemort och adress enligt den föreslagna 1 mom. 2 mom. 3 punkten skall antecknas i det offentliga registret.

Fordringsägarna i den samfällda skogens delägarlag skall kunna försäkra sig om delägarlagets ekonomiska situation. Eftersom en samfällad skog inte är en inteckningsbar registerenhet, bildas merparten av delägarlagets egendom av det trädbestånd som kan avverkas. Enligt den föreslagna 50 § kan ur den samfällda skogen för delägarlagets skulder utmätas och säljas träd med tillämpning av vad utsköningslagen föreskriver om utmätning och försäljning av lös egendom. För att trygga delägarlagets fordringsägarnas ställning och delägarlagets verksamhetsmöjligheter föreslås att i 1 mom. 4 punkten tas in en bestämmelse enligt vilken i det offentliga registret skall antecknas en uppgift om utmätning som hänför sig till den samfällda skogen. Enligt 8 § lagen om skogscentraler och skogsbrukets utvecklingscentral (1474/1995) gäller beträffande offentligheten för skogscentralernas handlingar och verksamhet vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Enligt 24 § 1 mom. 23 punkten lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet är utmätningens beslut offentliga med undantag för protokoll över en utsköningsutredning. Genom lagen kan en handling som annars är sekretessbelagd också göras offentlig.

För att skogscentralerna skall ha tillgång till de uppgifter som enligt 1 mom. antecknas i registret, föreslås i 2 mom. att delägarlaget är skyldigt att utan dröjsmål underrätta skogscentralen om de nämnda uppgifterna.

Enligt 3 mom. anses de uppgifter som införts i registret ha kommit till tredje mans kännedom. Registret avses ha en positiv of-

fentlig trovärdighet. Om en utomstående åsamkas skada till följd av att uppgifterna i registret är felaktiga, kan en skadelidande som är i god tro söka ersättning hos den samfällda skogen eller skogscentralen. Ett delägarlag kan vara tvunget att ersätta en skada som följer av dess försummelse att anmäla förvaltningsnämndens medlemmar, suppleanter, ombudsmän och de personer som har rätt att teckna den samfällda skogens namn samt deras hemort och adress för registrering, om skadan föranleds av denna försummelse. Skogscentralen i sin tur kan bli ersättningsskyldig, om den har försummat att i registret anteckna de uppgifter som tillställts den och skadan beror på denna försummelse.

49 §. *Rätt till överskott i vissa fall.* Över delägarna i en samfällad skog förs en delägarförteckning, i vilken antecknas delägarna, de fastigheter de äger och deras andelar i den samfällda skogen. Av det överskott som delas ut till delägarna får varje delägare en andel som motsvarar den av honom ägda fastighetens andel i den samfällda skogen. För att förvaltningsnämnden vid utdelning av överskott inte skall behöva kontrollera eventuella förändringar i ägandet av delägarfastigheterna, föreslås att i 1 mom. bestäms att den del av överskottet som motsvarar delägarfastighets andel i en samfällad skog delas ut till den som äger fastigheten när beslutet om utdelning fattas, om inte något annat har avtalats eller bestämts i samband med förvärvet. Bestämmelsen motsvarar 5 § i den gällande förordningen om samfällda skogar. Om det dock när beslutet om utdelning fattas finns uppgifter om en tvist gällande äganderätten till fastigheten, föreslås att den del av överskottet som motsvarar fastighetens andel i den samfällda skogen delas ut först när äganderätten har avgjorts genom ett laga-kraftvunnet beslut.

I reglementet för den samfällda skogen kan bestämmas att delägarlaget har förköpsrätt till en såld andel i den samfällda skogen på de villkor som avtalats vid köpet. När delägarlaget nyttjar sin förköpsrätt blir det part i köpet på de villkor som avtalats i köpebrevet. För den händelse att säljaren eller köparen av andelen i den samfällda skogen bestrider delägarlagets förköpsrätt, föreslås i 2 mom. en bestämmelse om att den del av överskottet

som motsvarar den andel i den samfällda skogen som är föremål för förköp delas ut först när frågan om förköpsrätten har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut. Avsikten med bestämmelsen är att undvika situationer där överskott som delats ut skall återbetalas.

50 §. *Tvångsverkställighet av delägarlagets förpliktelser.* Delägarlaget kårar och svarar i ärenden som gäller den samfällda skogen och kan få rättigheter i sitt namn samt ingå förbindelser för genomförande av de uppgifter som enligt lagen om samfällda skogar ankommer på det. Delägarna i den samfällda skogen svarar inte personligen för delägarlagets förpliktelser. Syftet med 1 mom. är att möjliggöra ett sådant förfarande där fordringsägarna i sista hand tillfredsställs genom att man tyr sig till den samfällda skogens virkestillgångar. Bestämmelsen motsvarar 52 § i den gällande lagen om samfällda skogar.

Enligt 6 § förordningen om samfällda skogar skall en utmätningsman utan dröjsmål anmäla utmätning av träd till skogscentralen för anteckning i den förteckning över fredade skogar som avses i lagen om enskilda skogar. En anmälan skall på motsvarande sätt göras om utmätningen förfaller eller annars upphör att gälla. Lagen om enskilda skogar har upphävts genom skogslagen och nämnda bestämmelse i förordningen förlorat sin betydelse. Avsikten är att uppgiften om utmätning av träd i en samfälld skog fortfarande skall komma till allmän kännedom. Enligt paragrafens 2 mom. skall en utmätningsman utan dröjsmål anmäla utmätning till skogscentralen för anteckning i det register som avses i 48 §.

51 §. *Upplösning av en samfällad skog.* I paragrafen föreslås bestämmelser om delägarlagets upplösning. I den gällande lagen om samfällda skogar ingår inte några bestämmelser om delägarlaget för den händelse att hela den samfällda skogen upphör att gälla t.ex. på grund av att den samfällda skogen inlöses eller säljs. I syfte att trygga ställningen för delägarlagets fordringsägare och även annars är det nödvändigt att det i sådana fall som avses ovan klart kan konstateras från och med när delägarlaget anses ha upplösts.

Ett delägarlag enligt den gällande lagen om samfällda skogar är en juridisk person för

vars skulder enligt lagens 52 § kan enligt skogscentralens anvisning ur den samfällda skogen utmätas och säljas träd. En samfällad skog är dock inte inlösningsbar, dvs. en samfällad skogs område kan inte vara föremål för inteckningar. När delägarlaget upplöses, skall även delägarlagets skulder alltid förfalla vid upplösningen, eftersom det efter detta inte längre finns något delägarlag. Om den samfällda skogens område försvinner, finns det inte heller längre något delägarlag enligt lagen om samfällda skogar som är en sådan juridisk person som avses i den föreslagna 5 §. Delägarlaget skall försäkra sig om att det inte har obetalda skulder. Därför föreslås att om delägarlaget inte har kännedom om alla sina borgenärer, skall delägarlaget låta utfärda en offentlig stämning på de okända borgenärerna. Med beaktande av de synpunkter som nämns ovan föreslås att till lagen om samfällda skogar fogas som en ny 51 § bestämmelser om upplösning av samfällad skog.

52 §. *Närmare bestämmelser.* Paragrafen innehåller en sedvanlig fullmakt om att närmare bestämmelser om verkställigheten av lagen utfärdas genom förordning. Med stöd av fullmakten kan genom förordning utfärdas bl.a. bestämmelser av administrativ natur som hänför sig till fastighetsbildning och som är förpliktande för lantmäteriverkets lantmäteribyråer samt bestämmelser av teknisk natur om protokollen från delägarstämman och förvaltningsnämndens möte.

9 kap. **Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser**

53 §. *Ikraftträdande.* Paragrafen innehåller en sedvanlig bestämmelse om ikraftträdande. Genom den föreslagna lagen skall 1991 års lag om samfällda skogar jämte ändringar upphävas. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

54 §. *Förhållandet till tidigare lag.* Enligt 1 mom. skall fastighetsförrättningar som anhängiggjorts innan lagen träder i kraft behandlas enligt bestämmelserna i tidigare lag.

Enligt den gällande lagen om samfällda skogar får en andel i en samfällad skog i normalfall inte överlätas särskilt från en fastighet. En andel i en samfällad skog får dock se-

parat överlåtas till en fastighet som uppfyller de allmänna villkoren för stödåtgärder enligt lagen om finansiering av landsbygdsnäringar eller till en lägenhet vars ägare kan bli delaktig av stöd enligt lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar eller skoltagen. I nämnda fall krävs för förvärvande av en andel i en samfällad skog tillstånd av arbetskrafts- och näringscentralen. Avsikten är att begränsningarna gällande överlåtelse av andelar i en samfällad skog frångås genom lagförslaget. Därför föreslås att i 2 mom. tas in en bestämmelse om att en ansökan om tillstånd för förvärvande av en andel i samfällad skog som lämnats innan lagen träder i kraft förfaller, om ärendet inte har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut.

Tillämpandet av bestämmelserna i den tidigare lagen om begränsningar som hänför sig till överlåtelse, överföring och förbehållande av en andel i samfällad skog på sådant förvärv och innehållande av en andel som sker före lagens ikraftträdande, skulle förbli oklar utan en uttrycklig bestämmelse om detta. Därför föreslås att enligt 3 mom. skall bestämmelserna i 131 § fastighetsbildningslagen om överföring och bildande till lägenhet av andelar i samfällda områden tillämpas på en sådan andel i samfällad skog som överlåtit, överförs eller förbehållits innan denna lag träder i kraft utan hinder av 9 och 10 § i den tidigare lagen. Av de föreslagna 2 och 3 mom. följer att ett myndighetstillstånd inte heller krävs för sådana förvärv av andelar i samfällad skog som gjorts före lagens ikraftträdande. För ett sådant förvärv kan lagfart beviljas och de fastighetsförrättningar som hänför sig till andelen utföras.

55 §. *Övergångsbestämmelse om reglementet.* I paragrafen föreslås att även samfällda skogar som bildats innan lagen träder i kraft skall utarbeta reglementet så att det överensstämmer med den nya lagen. Avsikten är att reglementet inom en tidsfrist om ett år skall sändas till skogscentralen för fastställelse. För den händelse att reglementet strider mot bestämmelserna i lagen om samfällda skogar, föreslås att i paragrafen tas in en bestämmelse om lagens om samfällda skogar primära natur.

56 §. *Överlåtelse av andelar i vissa fall.* I 17 § lagförslaget föreslås en bestämmelse om

en av reglementet följande begränsning av överlåtelse av en andel i samfällad skog. Enligt 15 § grundlagen är vars och ens egendom tryggad. Egendomsskyddet för en delägare i en samfällad skog förutsätter att delägaren kan överlåta sin andel i den samfällda skogen. För den händelse att den samfällda skogen genom en bestämmelse i reglementet beslutar att förbjuda sådana särskilda överlåtelser av andelar i samfällad skog som är mindre än ett visst andelstal till någon annan än delägarlaget eller en annan delägare i den samfällda skogen, föreslås att i paragrafen tas in en bestämmelse om överlåtelse av sådana andelar i samfällad skog som bildats före införandet av överlåtelsebegränsningen. Enligt paragrafen skall utan hinder av den överlåtelsebegränsning som avses i 17 § en delägare i en samfällad skog kunna överlåta alla till fastigheten hörande andelar i den samfällda skogen på samma gång. Ett annat förfarande skulle innebära att en sådan tidigare ägd andel i den samfällda skogen, vilken är mindre än den andel som kan överlåtas enligt reglementet endast i begränsad mån är omsättningsbar. Av övrigt förfarande följer även att värdet på en andel som är mindre än den andel som kan överlåtas enligt reglementet sjunker avsevärt.

1.2. Lagen om samfälligheter

16 §. Enligt 15 § 2 mom. 2 punkten lagen om samfälligheter (758/1989) kan delägarlaget i en samfällighet fatta beslut om varaktig ändring av ändamålet med samfällighetens användning. För beslutet krävs att det understöds av minst två tredjedelar av det sammanlagda röstetalet för de delägare som tagit del i omröstningen och av minst en tredjedel av de röstande.

I 3 mom. möjliggörs att ett samfällt område ändras till en samfällad skog. En förutsättning för ändringen till en samfällad skog föreslås vara att skogscentralen fastställer beslutet. Det föreslås att beslutet skall fastställas av skogscentralen om det område som är avsett som samfällad skog lämpar sig för bedrivande av skogsbruk såsom en samfällad skog. Ett område kan inte anses lämpa sig som en samfällad skog om den areal som är tillgänglig för skogsbruk är mindre än en genomsnittlig

skogslägenhet i privat ägo inom skogscentralens verksamhetsområde. Det föreslås att skogscentralen kan avgöra ett ärende som gäller ändring till en samfällad skog när det av delägarlaget i samfälligheten fattade beslutet om varaktig ändring av ändamålet har vunnit laga kraft.

1.3. Fastighetsbildningslagen

97 a §. I 34 § lagen om samfällda skogar möjliggörs sammanslagning av samfällda skogar. Avsikten är att sådana samfällda skogar, vilkas delägarlag kommer överens om sammanslagning av samfällda skogar, fogas till varandra genom att av dem bildas en ny samfällad skog. Sammanslagningen av samfällda skogar kan försvåras av att förfarandet för sammanslagning är så invecklat. Enligt 97 § fastighetsbildningslagen graderas de ägor som tas med i den samfällda skogen i regel så, att gradtalet inbegriper det genomsnittliga trädbeståndet på orten för den skogstyp som ägan företräder. Om värdet av trädbestånden på de ägor som en delägare har överlåtit till den samfällda skogen avviker från värdet av det trädbestånd som motsvarar den andel som har erhållit i den samfällda skogen, betalas penningersättning för skillnaden. Enligt 97 a § 1 mom. kan en samfällad skog också bildas med stöd av ett avtal mellan fastigheternas ägare så att den andel i den samfällda skogen som tillfaller varje delägarfastighet motsvarar värdet av det område som fastigheten överlåtit i förhållande till hela den samfällda skogen. I fastighetsbildningslagen finns inga uttryckliga bestämmelser om den möjligheten att de samfällda skogar som sammanslås sinsemellan kan avtala om storleken av andelarna för de fastigheter som slås samman eller om grunder för uträknande av dessa. Det föreslås att en bestämmelse som möjliggör detta förfarande tas in i paragrafens 2 mom. Det föreslås att ett villkor för ett avtal om storleken av andelarna i den samfällda skogen eller om fastställande av grunderna för dem är att avtalet inte kränker någons rätt.

98 §. Det föreslås att bildandet av en samfällad skog även skall vara möjlig i sådana fall där samägarna önskar upplösa samägandet av en lägenhet genom styckning eller klyvning,

men avtalar om att ägorna i den lägenhet som skall styckas eller klyvas helt eller delvis bildas till en samfällad skog för de fastigheter som bildas i samband med styckningen eller klyvningen. Också i den skiftesavtalsskrift som gäller upplösning av samägandet av fastigheten skall kunna tas in ett avtal om bildande av en samfällad skog, varvid bildandet sker i samband med den styckning som utförs på basis av skiftesavtalet. Detsamma gäller en situation där en fastighetsägare av något annat skäl önskar att hans lägenhet styckas eller klyvs. Det föreslås att bestämmelser om detta tas in i 2 och 3 mom.

99 §. Bildande av en samfällad skog eller en delägars anslutning till en samfällad skog så, att mark fogas till en del av den samfällda skogen mot en andel i den samfällda skogen, kan försvåras av att förfarandena för bildande och anslutning är så komplicerade. Såsom det har konstaterats även i motiveringen till 97 a §, innehåller fastighetsbildningslagen inte några uttryckliga bestämmelser om den möjligheten att de som bildar en samfällad skog eller en samfällad skog och ägaren av ett område som fogas till den samfällda skogen kan avtala om storleken av den andel i den samfällda skogen som motsvarar den samfällda skog som bildas eller det område som fogas till den samfällda skogen. Det föreslås att i 2 mom. tas in en bestämmelse som möjliggör detta förfarande. Ett villkor för att ett avtal om storleken av andelen i den samfällda skogen skall kunna ingås är att avtalet inte kränker någons rätt.

100 §. I 100 § fastighetsbildningslagen bestäms att de förrättningskostnader som föranleds av en förrättning vid vilken en samfällad skog bildas enligt lagens 10 kap. skall betalas av statens medel. Enligt det föreslagna 98 § 2 mom. kan en samfällad skog bildas även av området för den fastighet som vid klyvning skall klyvas eller en del av det. I det föreslagna 98 § 3 mom. sägs att om kvotägda fastigheter delas genom ett skiftesavtal, kan av fastighetens område eller en del av det bildas en samfällad skog. Sådana fastighetsförrättningar som avses i lagens 98 § 2 och 3 mom. kan såsom förrättningar vara omfattande och det huvudsakliga syftet med dem kan vara något annat än bildandet av en samfällad skog. Därför vore det ändamålsenligt att förrätt-

ningskostnaderna betalas av statens medel endast till den del de gäller bildandet av den samfällda skogen. Det föreslås att en bestämmelse om detta tas in i paragrafens 2 mom.

1.4. Lagen om finansiering av hållbart skogsbruk

2 §. *Finansieringsmottagare.* Finansiering enligt lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996) beviljas i regel endast enskilda markägare. I fråga om sådana andra projekt som främjar den egentliga verksamheten kan finansiering beviljas även andra än enskilda markägare, om åtgärderna är till nytta för enskilda skogar. Med enskilda markägare avses fysiska personer samt sådana bolag, andelslag eller andra sammanslutningar, som utgörs av fysiska personer, eller stiftelser vilkas huvudsyfte är att idka gårds- eller skogsbruk. Dessutom avses med enskilda markägare delägarlag för samfällda skogar och delägarlag för samfälligheter.

De föreslagna ändringarna av lagen om samfällda skogar och fastighetsbildningslagen innebär att bildandet av en samfälld skog förenklas. Det föreslås att en samfälld skog skall kunna bildas av även andra än fysiska personer. Eftersom det inte är ändamålsenligt att i sak utvidga kretsen av dem som får finansiering, föreslås att bestämmelsen i 2 mom. preciseras så att minst hälften av andelarna i ett samfällt område enligt lagen om samfällda skogar och lagen om samfälligheter ägs av fysiska personer. Begränsningen av äganderätten avses inte bli tillämplig på delägarlaget för en sådan samfälld skog eller samfällighet som har bildats innan denna lag trätt i kraft.

2. Närmare bestämmelser

Avsikten är att i den förordning som ges med stöd av 20 och 52 § i den föreslagna lagen om samfällda skogar skall ingå närmare bestämmelser om uppgörande av det första reglementet samt om skötseln av en samfälld skogs förvaltning innan en förvaltningsnämnd har utsetts. Dessutom skall genom förordning utfärdas sådana till naturen administrativa bestämmelser gällande fastighets-

bildning som är förpliktande för lantmäteriverkets lantmäteribyråer samt tekniska bestämmelser gällande protokollet för delägarstämman och förvaltningsnämndens möte.

3. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2003.

4. Lagstiftningsordning

Enligt 18 § i den föreslagna lagen om samfällda skogar kan delägarlaget för en samfälld skog genom kvalificerad majoritet i reglementet ta in en bestämmelse enligt vilken delägarlaget har förköpsrätt, på de vid köpet avtalade villkoren, till en sådan andel i den samfällda skogen som har sålts fristående från fastigheten. I en sådan situation kan varken köparen eller säljaren av andelen i den samfällda skogen efter att ha gjort upp om köpet sinsemellan på något sätt genom ömsesidigt förbehåll, eller köparen i övrigt genom att bestämma om andelen i den samfällda skogen, kringgå delägarlagets förköpsrätt. Efter köpets ingående har säljaren gått miste om sin äganderätt till den andel i den samfällda skogen som är föremål för köpet. Av detta följer dock inte nödvändigtvis att köparen genom köpet fått en sådan rätt till andelen i den samfällda skogen som åtnjuter skydd enligt 15 § 1 mom. grundlagen. Köparens rättsliga ställning har tvärtom inte förrän den frist som reserverats för utövande av förköpsrätten gått till ända utvecklats därhän att köparen blivit delaktig av den skyddsordning som avses i 15 § 1 mom. grundlagen. Från köparens synpunkt är det således inte fråga om att gå miste om äganderätten utan om att aldrig ha fått den. På motsvarande sätt kan delägarlagets förköpsrätt inte jämföras med expropriation i den bemärkelse som avses i 15 § 2 mom. grundlagen.

Enligt de gällande bestämmelserna om överlåtelse av andelar i samfälld skog får andelar i samfällda skogar, med några undantag, inte överlåtas eller överföras särskilt. En andel i en samfälld skog får överlåtas till delägarlaget för den samfällda skogen samt, med tillstånd av arbetskrafts- och näringscentralen, till en fastighet som uppfyller de all-

männa villkoren för stödåtgärder enligt lagen om finansiering av landsbygdsnäringar, lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar eller skoltlagen. Propositionen innebär att de allmänna överlåtelsebegränsningarna för andelar i samfällda skogar frångås. Enligt 17 § 1 mom. i den föreslagna lagen om samfällda skogar kan delägarlaget för en samfällad skog emellertid bestämma att en sådan andel i den samfällda skogen som är mindre än ett visst andelstal inte får överlätas särskilt, om inte mottagaren är delägarlaget eller någon annan delägare i den samfällda skogen. Genom en bestämmelse som tas in i paragrafens 2 mom. utsträcks den begränsning som gäller en minskning av andelen i samfällad skog till att också gälla klyvning och styckning av en delägarfastighet.

I ägarens dispositionsrätt ingår i princip rätten att överlåta sin egendom. Den föreslagna bestämmelsen om överlåtelsebegränsning begränsar ägarens dispositionsrätt till denna del. Enligt regeringens uppfattning kränker begränsningen dock inte ägarens rätt att använda sin egendom på ett normalt, skäligt och förnuftigt sätt. Överlåtelsebegränsningen grundar sig på lag, den är noggrant avgränsad och dess väsentliga innehåll framgår av lagen. Syftet med de föreslagna bestämmelserna om överlåtelsebegränsning är att bibehålla fastighetsregistersystemet åskådligt. Syftet med bestämmelserna är dessutom att förbättra förutsättningarna för

skötseln av förvaltningen och beslutsfattandet i fråga om samfällad skog, som anses vara en ändamålsenlig form för utövande av skogsbruk.

Genom överlåtelsebegränsningen ingriper man i den fria överlåtelsen av en andel i en samfällad skog i så liten utsträckning som möjligt med beaktande av syftet med begränsningen. Överlåtelsebegränsningen skall endast gälla sådana överlåtelser där en liten andel i en samfällad skog överläts utan jord- eller vattenområde. En sådan andel i en samfällad skog som är mindre än den som avses i överlåtelsebegränsningen får fortsättningsvis överlåtas till ett delägarlag eller en annan delägare. En sådan andel i en samfällad skog som bildats före beslutet om överlåtelsebegränsningen fattades kunde överlåtas på en gång oberoende av storleken på andelen i den samfällda skogen. Beslut om överlåtelsebegränsning förutsätter beslut av delägarstämman. Beslutet skall vid stämman understödås av minst tre fjärdedelar av de avgivna rösterna. Delägare i en samfällad skog skall även ha klanderrätt när det gäller beslut av delägarlaget, genom vilket en bestämmelse om överlåtelsebegränsning tas in i reglementet.

På grundval av vad som anförts ovan anser regeringen att de föreslagna lagarna kan stiftas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om samfällda skogar**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens tillämpningsområde

Med samfällad skog avses i denna lag ett till flera fastigheter gemensamt hörande område som är avsett att användas för hållbart skogsbruk till förmån för delägarna i den samfällda skogen.

I denna lag finns bestämmelser om användningen och förvaltningen av samfällda skogar. På skötseln och användningen av områden som utgör skogsbruksmark tillämpas utöver denna lag även skogslagen (1093/1996). Andra lagar tillämpas till den del därom bestäms särskilt.

2 §

Användningen av samfällda skogars områden

Samfällad skog skall i första hand användas för hållbart skogsbruk.

Ett område som hör till en samfällad skog kan användas även för andra ändamål än skogsbruk, om detta är ändamålsenligt i ekonomiskt eller något annat hänseende.

3 §

Delägarna och delägarlaget i en samfällad skog

Delägarfastigheternas ägare är delägare i den samfällda skogen. Delägarna utgör delägarlaget för den samfällda skogen.

Över delägarna förs en delägarförteckning, i vilken antecknas delägarna, de delägarfas-

tigheter de äger och andelarna i den samfällda skogen.

4 §

Rättshandlingsförmåga

Delägarlaget kärar och svarar i ärenden som gäller den samfällda skogen och kan i sitt namn förvärva rättigheter samt ingå förbindelser för att fullgöra sina uppgifter enligt denna lag.

Delägarna i en samfällad skog svarar inte personligen för delägarlagets förpliktelser.

5 §

Bildande av en samfällad skog

Fastighetsägarna kan bilda en samfällad skog genom att ingå avtal om detta. Avtalet skall dateras och undertecknas av dem som bildar skogen. Avtalet om bildande kan ingås före den förrättning vid vilken den samfällda skogen bildas eller i samband med en sådan förrättning.

Avtalet om bildande skall innehålla ett förslag till reglemente. I avtalet skall dessutom anges

1) fullständigt namn, adress och hemort samt födelsedatum för dem som bildar den samfällda skogen,

2) de områden som bildas till en samfällad skog, samt

3) delägarfastigheterna i den samfällda skog som bildas och ägarna till dem, delägarfastigheternas andel i den samfällda skogen eller grunderna för fastställande av den samt de ersättningar som hänför sig till bildandet av den samfällda skogen eller grunderna för beräkning av ersättningarna, om inte dessa helt eller delvis skall fastställas vid den fas-

tighetsförrättning som gäller bildandet av den samfällda skogen.

Om en fastighet styckas eller klyvs på ansökan av ägaren, kan ägaren begära att fastighetens område eller en del av det bildas till samfällad skog för de fastigheter som bildas vid förrättningen. Beträffande begäran gäller i tillämpliga delar vad som i 2 mom. bestäms om avtal om bildande av samfällad skog.

Bestämmelser om bildande av samfällad skog finns i 10 kap. fastighetsbildningslagen (554/1995).

2 kap.

Förvaltningen av en samfällad skog

6 §

Delägarlagets uppgifter

Delägarlaget har till uppgift att ordna skötseln av de angelägenheter som gäller den samfällda skogen.

För delägarlagets verksamhet skall godkännas ett reglemente för delägarlaget.

7 §

Utövande av beslutanderätt

Delägarlagets beslutanderätt utövas av delägarstämman, förvaltningsnämnden och ombudsmannen enligt vad som bestäms i denna lag och med stöd av den i reglementet.

Utän hinder av 1 mom. kan delägarna även på annat sätt besluta i ett ärende som gäller delägarlaget, om alla delägare är eniga om beslutet.

8 §

Ärenden som beslutas vid delägarstämman

Delägarlaget beslutar vid sin stämma om ärenden som gäller

- 1) godkännande av reglementet,
- 2) arvoden till förvaltningsnämndens ordförande och övriga medlemmar samt till revisorerna,
- 3) val av förvaltningsnämndens medlemmar och deras suppleanter samt befrielse av

dem från sitt uppdrag samt val av förvaltningsnämndens ordförande och vice ordförande bland medlemmarna, om inte valet av ordförande och vice ordförande enligt reglementet ankommer på förvaltningsnämnden,

4) delägarlagets verksamhetsplan och budget,

5) bokslutet, val av revisorer samt beviljande av ansvarsfrihet,

6) användningen av överskott,

7) upptagande av lån, om inte något annat bestäms i reglementet,

8) skogsbruksplanen,

9) användning i anslutning till skogen av ett område som hör till den samfällda skogen för något annat ändamål än skogsbruk, om inte ärendet enligt reglementet hör till förvaltningsnämnden,

10) fogande enligt 35 § av ett område till den samfällda skogen, om inte ärendet enligt reglementet hör till förvaltningsnämnden,

11) införande i reglementet av en i 18 § avsedd bestämmelse om förköpsrätt för delägarlaget,

12) ändring av reglementet,

13) överlåtelse av en fastighet eller ett outbrutet område som ägs av delägarlaget, överlåtelse av ett område för att avskiljas från den samfällda skogen eller utarrendering av ett område jämte avverkningsrätt,

14) godkännande av avtal om sammanslagning av två eller flera samfällda skogars områden,

15) delning eller försäljning av den samfällda skogen, samt

16) införande i reglementet av en i 17 § avsedd bestämmelse om överlåtelsebegränsning för andelar i samfällad skog.

Ett beslut i en fråga som avses i 1 mom. 11—15 punkten är inte giltigt, om inte minst två tredjedelar av de avgivna rösterna är för beslutet och ett beslut som gäller ett i 1 mom. 16 punkten avsett ärende är inte giltigt om inte minst tre fjärdedelar av de avgivna rösterna är för beslutet.

9 §

Delägarstämman

Delägarlaget skall hålla minst en ordinarie stämma om året. I fråga om den ordinarie

delägarstämman och de ärenden som skall behandlas vid den bestäms närmare i reglementet.

En delägare har rätt att få ett ärende som hör till delägarstämmans behörighet behandlat vid delägarstämman, om delägaren skriftligen kräver det hos förvaltningsnämnden senast 30 dagar före delägarstämman, om inte i reglementet bestäms om en kortare tidsfrist.

10 §

Extra delägarstämma

En extra delägarstämma skall hållas, om förvaltningsnämnden anser det nödvändigt eller om delägare som företräder minst en tiondel av delägarnas totala röstetal skriftligen kräver detta för behandling av ett ärende som hör till delägarstämmans behörighet. Kallelsen till en stämma som hålls på initiativ av delägarna skall utfärdas inom 30 dagar från det att kravet framställdes.

11 §

Rösträtt

Vid delägarstämman har varje delägare rösträtt enligt sin i delägarförteckningen antecknade andel i den samfällda skogen. Ingen får dock rösta med större röstetal än en tiondel av det sammanlagda röstetal som är företrädd vid stämman.

När ordförande för delägarstämman har valts skall vid stämman upprättas en förteckning i vilken på basis av delägarförteckningen antecknas de närvarande delägarna och deras fastigheter samt storleken av fastigheternas andelar och röstetalet enligt andelarna (röstlängd). En delägare som inte har antecknats i delägarförteckningen eller vars andel har förändrats skall för att kunna utöva sin rösträtt vid delägarstämman klarlägga sitt delägarskap och storleken av sin andel för anteckning i röstlängden. Röstlängden blir godkänd, om majoriteten av de närvarande delägarna understöder detta.

Om en fastighet som har andel i den samfällda skogen har flera ägare, får en närvarande samägare utöva rösträtt enligt andelen i den samfällda skogen. Är flera samägare

närvarande och de inte är eniga om den sak som behandlas, får varje samägare utöva rösträtt endast enligt sin egen andel.

12 §

Jäv för delägare

Vid stämman får en delägare inte delta i avgörandet av ett ärende i vilket hans eller hennes enskilda intresse står i uppenbar strid med delägarlagets.

13 §

Stämmans beslut

Som stämmans beslut gäller, med de undantag som nämns i 8 § 2 mom., den mening för vilken de flesta rösterna har avgivits. Om rösterna faller lika, gäller den mening som har omfattats av majoriteten, beräknad enligt huvudtalet. Faller rösterna även då lika, gäller i andra ärenden än val den mening som ordföranden har biträdd. Är ordföranden inte delägare, men i annat fall, eller är det är fråga om val, avgör lotten.

Närmare bestämmelser om beslutsfattandet kan ges i reglementet.

14 §

Begränsningar vid beslutsfattandet

Vid stämman får inte fattas beslut i andra ärenden än de som enligt lag eller enligt reglementet skall behandlas vid stämman och som särskilt nämns i kallelsen.

Vid stämman får inte fattas beslut genom vilka en delägare eller någon annan får en uppenbart orättmätig fördel på delägarnas eller delägarlagets bekostnad.

15 §

Sammanställande av delägarstämma

Om inte den som enligt lag eller enligt reglementet skall utfärda kallelse sammankallar en delägarstämma som skall hållas enligt lag, reglementet eller ett stämmobeslut, har en delägare eller en medlem av förvaltnings-

nämnden rätt att utfärda kallelse på delägarlagets bekostnad.

Om avsikten är att vid stämman behandla ett ärende som nämns i 8 § 1 mom. 11—16 punkten, skall beslutsförslagets huvudsakliga innehåll anges i kallelsen.

3 kap.

Reglemente

16 §

Uppgifter som skall ingå i reglementet

I reglementet skall anges

- 1) namnet på delägarlaget för den samfällda skogen och den kommun som är delägarlagets hemort,
  - 2) när ordinarie delägarstämman äger rum och, om flera sådana stämmor hålls, vilka ärenden som skall behandlas vid respektive stämman,
  - 3) förvaltningsnämndens sammansättning och mandattid,
  - 4) hur försäljningen av skogsprodukter från den samfällda skogen skall ordnas,
  - 5) hur användningen av den samfällda skogen och områden som ägs av delägarlaget för andra ändamål än skogsbruk skall ordnas,
  - 6) räkenskapsperioden och när bokslutet skall upprättas,
  - 7) vad förvaltningsnämndens årsberättelse skall innehålla,
  - 8) på vilket sätt granskningen av delägarlagets förvaltning och medelsförvaltning skall ordnas,
  - 9) hur delägarstämman skall sammankallas och övriga meddelanden tillställas delägarna, samt
  - 10) andra omständigheter av betydelse för skötseln av delägarlagets angelägenheter.
- Reglementet får inte kränka delägarnas jämlikhet.

17 §

Överlåtelsebegränsning

I reglementet kan bestämmas att en sådan

andel i samfällad skog som understiger ett visst andelstal inte får överlåtas särskilt, om inte mottagaren är delägarlaget eller någon annan delägare i den samfällda skogen. En överlåtelse som strider mot reglementet är ogiltig.

Vad som anges i 1 mom. tillämpas också på bestämmande av en andel i samfällad skog i sådana fall som avses i 150 § fastighetsbildningslagen.

18 §

Förköpsrätt

I reglementet kan bestämmas att delägarlaget har förköpsrätt till en andel som sålts separat i den samfällda skogen på de vid köpet avtalade villkoren. Om en förköpsklausul tas in i reglementet, skall i reglementet fastställas

- 1) de köp som inte omfattas av förköpsrätten,
- 2) den tid på högst tre månader inom vilken förvaltningsnämnden skall informera säljaren och köparen om utövandet av förköpsrätten, samt
- 3) på vilket sätt förvaltningsnämnden skall informera säljaren och köparen om utövandet av förköpsrätten.

Innehåller reglementet bestämmelser om delägarlagets förköpsrätt, skall köparen underrätta förvaltningsnämnden om överlåtelse av en andel i den samfällda skogen. Rätten enligt köpebrevet tillfaller köparen först när den tid som reserverats för anmälan om utövande av förköpsrätten har löpt ut eller köparen dessförinnan har underrättats om att förköpsrätten inte kommer att utövas. Den tid som anges i 1 mom. 2 punkten börjar löpa den dag köpet delges delägarlaget.

Delägarlaget har inte en i 1 mom. avsedd förköpsrätt om köparen är delägare i den samfällda skogen, säljarens make eller en person som enligt 2 kap. ärvdabalken (40/1965) kan ärva säljaren eller är make till en sådan person. Delägarlaget har inte heller förköpsrätt då utövandet av förköpsrätten, med hänsyn till förhållandet mellan köparen och säljaren, villkoren för överlåtelsen eller andra omständigheter skall anses vara uppenbart oskäligt.

19 §

Fastställande av reglemente

Reglementet för delägarlaget och ändringar av reglementet skall utan dröjsmål underställas den i 47 § avsedda skogscentralen för fastställelse. Skogscentralen skall fastställa reglementet, om det inte strider mot lag eller kränker delägarnas jämlikhet.

20 §

Bemyndigande att utfärda förordning om reglemente

Närmare bestämmelser om upprättandet av det första reglementet samt om hur förvaltningen av den samfällda skogen skall skötas innan en förvaltningsnämnd enligt reglementet har valts utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 kap.

Förvaltningsnämnd och ombudsman

21 §

Förvaltningsnämndens uppgifter

Förvaltningsnämnden har till uppgift att sköta delägarlagets praktiska verksamhet.

Förvaltningsnämnden skall

1) sörja för förvaltningen av den samfällda skogen och för att verksamheten ordnas ändamålsenligt,

2) bereda de ärenden som skall behandlas vid delägarstämman, sammankalla delägarstämman och sköta verkställigheten av delägarlagets beslut,

3) företräda delägarlaget,

4) besluta i de ärenden som enligt 8 § inte hör till delägarlaget, om inte beslutanderätten i något ärende som hör till förvaltningsnämndens behörighet i reglementet har uppdragits ombudsmannen, samt

5) föra den delägarförteckning som avses i 3 § 2 mom.

22 §

Förvaltningsnämndens sammansättning

Till förvaltningsnämnden hör, enligt vad som bestäms i reglementet, minst tre och högst femton medlemmar. Varje medlem av förvaltningsnämnden har en personlig suppleant.

Delägarstämman kan befria en medlem eller suppleant i förvaltningsnämnden från sitt uppdrag före mandattidens utgång och välja en ny medlem eller suppleant för den återstående mandattiden. Om en medlem eller suppleant i förvaltningsnämnden avgår eller blir varaktigt förhindrad att sköta sitt uppdrag, väljs någon annan i hans eller hennes ställe för den återstående mandattiden.

23 §

Namnsteckningsrätt

Delägarlagets namn tecknas av förvaltningsnämndens ordförande tillsammans med en medlem av förvaltningsnämnden. Förvaltningsnämnden får ge en eller flera medlemmar av nämnden eller en eller flera ombudsmän eller anställda vid delägarlaget ensamma eller gemensamt rätt att företräda delägarlaget i ärenden som hör till nämndens behörighet och härvid teckna delägarlagets namn. Om delägarlaget i stället för förvaltningsnämnd har en ombudsman, tecknas delägarlagets namn av ombudsmannen.

24 §

Förvaltningsnämndens möte

Förvaltningsnämnden sammanträder på kallelse av ordföranden eller, om denne har förhinder, av vice ordföranden. Nämnden skall sammankallas, om minst två av dess medlemmar skriftligen kräver det för behandling av ett bestämt ärende.

25 §

Förvaltningsnämndens beslutförhet

Förvaltningsnämnden är beslutför när

minst hälften av dess medlemmar, inberäknat ordföranden eller vice ordföranden, är närvarande vid mötet. Som nämndens beslut gäller den mening som majoriteten har omfattat eller, om rösterna faller lika, den mening som ordföranden har biträtt.

Vid mötet får inte fattas beslut genom vilka en delägare eller någon annan får en uppenbart orättmätig fördel på delägarnas eller delägarlagets bekostnad.

26 §

Ombudsman

I reglementet för delägarlaget kan bestämmas att delägarlaget har en eller flera ombudsmän i stället för eller utöver en förvaltningsnämnd.

Om delägarlaget har en ombudsman i stället för en förvaltningsnämnd, gäller i fråga om ombudsmannen vad som bestäms om förvaltningsnämnden. Ombudsmannen skall då ha en suppleant. Om delägarlaget har flera ombudsmän skall i reglementet bestämmas om arbetsfördelningen mellan dem och om deras namnteckningsrätt.

Vad som i 22 § 2 mom. bestäms om förvaltningsnämndens medlemmar tillämpas på motsvarande sätt på ombudsmannen och dennes suppleant.

27 §

Delgivande av stämning

Stämningar och andra meddelanden anses ha tillställts delägarlaget när de har delgetts någon av förvaltningsnämndens medlemmar eller en ombudsman, eller en sådan anställd vid delägarlaget som har rätt att teckna delägarlagets namn.

28 §

Skadeståndsansvar

En medlem av förvaltningsnämnden och en ombudsman är skyldig att ersätta skador som han eller hon i sitt uppdrag uppsåtligen eller av vållande har orsakat delägarlaget. Detsamma gäller skada som orsakats en delägare

eller någon annan genom överträdelse av denna lag eller reglementet.

Angående jämkning av skadestånd samt fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga gäller 2 och 6 kap. skadeståndslagen (412/1974).

Talan angående ersättande av skada som orsakats delägarlaget kan väckas också vid tingsrätten på delägarlagets hemort.

5 kap.

Delägarlagets ekonomi

29 §

Bokslut

För varje räkenskapsperiod skall upprättas ett bokslut som omfattar en resultaträkning, en balansräkning och en årsberättelse.

De handlingar som nämns i 1 mom. skall överlämnas till revisorerna minst en månad före den ordinarie delägarstämman vid vilken bokslutet skall fastställas.

Bokslutet kan fastställas och ansvarsfrihet beviljas efter att revisorernas skriftliga utlåtande har lagts fram för delägarstämman.

30 §

Revisorer

Delägarlaget skall ha minst två revisorer. En av revisorerna väljs av skogscentralen.

31 §

Skogsbruksplan

Den samfällda skogen skall skötas och användas enligt en skogsbruksplan, om det inte finns särskilda skäl till avvikelser från planen. Innan delägarlaget har godkänt skogsbruksplanen får en samfällad skog skötas och användas med beaktande av vad som i 2 mom. bestäms om de krav som ställs på uppgörandet av en skogsbruksplan.

När en skogsbruksplan utarbetas skall de krav iakttas som bedrivandet av ett hållbart skogsbruk ställer.

Skogsbruksplanen skall sändas till den be-

höriga skogscentralen för kännedom. Om delägarlaget inte ser till att en skogsbruksplan utarbetas, skall skogscentralen se till att den uppgörs på delägarlagets bekostnad.

Vad som i 1—3 mom. bestäms om skogsbruksplanen för en samfällad skog gäller inte samfällda skogar som har bildats enligt 96 § fastighetsbildningslagen.

32 §

Användning och utdelning av överskott

Utgifterna för förvaltningen av den samfällda skogen, för skötseln av dess ekonomi, för de skogsvårdsåtgärder som förutsätts i skogsbruksplanen och för underhållet av delägarlagets egendom samt för andra uppgifter och förpliktelser skall betalas, eller medel för betalning reserveras, innan överskottet delas ut till delägarna eller används för något annat ändamål som främjar syftet med den samfällda skogen.

Av det överskott som delas ut till delägarna får varje delägare en del som motsvarar delägarens fastighets andel i den samfällda skogen.

Förvaltningsnämnden kan genom sitt beslut betala förskott på överskottet, om delägarlaget har tillräckliga penningmedel för detta och om betalning av förskott kan anses vara ändamålsenligt med beaktande av det belopp som delas ut och de kostnader som utdelningen föranleder. Betalningen av förskott får inte äventyra delägarlagets förmåga att svara för sina förpliktelser.

6 kap.

Samfällda skogars område

33 §

Försäljning och delning av samfällad skog

Jord- och skogsbruksministeriet får på ansökan av delägarlaget av särskilda skäl bevilja tillstånd för försäljning av den samfällda skogen till förmån för delägarna eller för delning av skogen i två eller flera samfällda skogar.

Ett tillstånd som avses i 1 mom. behövs inte i fråga om en samfällad skog som har bildats enligt 96 § fastighetsbildningslagen.

34 §

Sammanslagning av samfällda skogar

Samfällda skogar, vilkas delägarlag har kommit överens om sammanslagning av de samfällda skogarna, slås samman genom att av dem bildas en ny samfällad skog. Närmare bestämmelser om sammanslagning av samfällda skogar finns i 10 kap. fastighetsbildningslagen.

35 §

Fogande av en fastighet till en samfällad skog mot en andel i den samfällda skogen

Närmare bestämmelser om fogande av en fastighet eller ett område som hör till en fastighet till en samfällad skog mot att fastigheten får en andel i den samfällda skogen finns i 10 kap. fastighetsbildningslagen.

7 kap.

Särskilda bestämmelser om fastighetsför- rättningar

36 §

Bildande av ett område som överlåtits från en samfällad skog till fastighet

Ett område som har överlåtits från en samfällad skog samt en samfällad skog som har sålts enligt 33 § 1 mom. bildas till fastighet eller överförs till en fastighet med beaktande av vad som i fastighetsbildningslagen bestäms om styckning. Den fastighet som bildas befrias från inteckningar som fastställts i i den samfällda skogens delägarfastigheter samt från inskriven sytning som belastar delägarfastigheterna.

37 §

Tryggande av panthavares ställning

Om ett område överläts från en samfäll skog eller en samfäll skog säljs och denna åtgärd föranleder att värdet av en eller flera delägarfastigheter sjunker betydligt, skall delägarlaget hos länsstyrelsen deponera den del av köpeskillingen, jämte ränta, som tillkommer en sådan fastighet, om fastigheten belastas av pantfordringar. Vid styckningsförrättningen skall förrättningsmännen besluta för vilka fastigheters del köpeskillingen skall deponeras. Köpeskillingen får inte delas förrän förrättningsmännen har fattat sitt beslut.

En innehavare av panträtt eller inskriven sytning har samma rätt till den deponerade köpeskillingen som han eller hon har till delägarfastigheten. Om inte ägaren till delägarfastigheten kan visa att de rättsinnehavare som nämns ovan har gett tillstånd till att den deponerade köpeskillingen lyfts, skall länsstyrelsen fördela medlen enligt vad som i utskningslagen (37/1895) bestäms om fördelningen av köpeskillingen för fast egendom.

I fråga om ersättning som betalats för ett område som lösts in från en samfäll skog tillämpas vad som i 1 och 2 mom. bestäms om köpeskillning.

38 §

Ansökan om fastighetsförrättning

Då tillstånd enligt 33 § 1 mom. har beviljats för delning av en samfäll skog i två eller flera samfällda skogar, skall delägarlaget hos lantmäteribrån ansöka om att delning skall utföras. I fråga om delningen gäller i tillämpliga delar vad som i fastighetsbildningslagen bestäms om klyvning.

Då ett avtal om sammanslagning av två eller flera samfällda skogar har godkänts av delägaren, skall delägarlagen i de samfällda skogar som skall sammanslås ansöka om sammanslagning hos lantmäteribrån. I fråga om sammanslagningen gäller vad som bestäms i 133 § 3 mom. och 134 § 2 och 3 mom. fastighetsbildningslagen.

39 §

Fogande av ett område till en samfäll skog

Ett outbrutet område som ett delägarlag har fått i sin ägo bildas till en fastighet genom styckning eller fogas på begäran av delägarlaget till den samfällda skogen med iakttagande av vad som i 13 kap. fastighetsbildningslagen bestäms om fogande av ett område till ett samfällt område. Det outbrutna område som fogas får inte ha andelar i ett samfällt område eller i särskilda förmåner, med undantag av sådana andelar i samfäll skog som hör till en delägarfastighet i den samfällda skogen.

En fastighet som ett delägarlag har lagfart på kan på ansökan sammanslås med en samfäll skog om den är fri från in-teckningar och inte har rätt till särskilda förmåner eller har andelar i andra samfällda områden än den samfällda skog med vilken den slås samman. I fråga om sammanslagningen gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som i 17 kap. fastighetsbildningslagen bestäms om sammanslagning av fastigheter. En samfäll skog behöver dock inte vara belägen i samma kommun som ett outbrutet område som skall fogas till den eller en fastighet som skall slås samman med den.

Om en samfäll skog består av registerenheter som hör till olika kommuner skall ett sådant område som avses i 1 mom. fogas till den registerenhet som är belägen i samma kommun som området och en sådan fastighet som avses i 2 mom. slås samman med den registerenhet som är belägen i samma kommun som fastigheten. Om ingen del av den samfällda skogen är belägen i samma kommun som det nämnda området eller den nämnda fastigheten, skall av området eller fastigheten vid fogandet eller sammanslagningen bildas en separat registerenhet, som utgör en del av den samfällda skogen.

40 §

Av delägarlag förvärvade andelar i samfäll skog

En andel i samfäll skog som hört till en delägarfastighet och som ett delägarlag har

fått i sin ägo, avskiljs från delägarfastigheten och överförs till de andra delägarfastigheterna i förhållande till deras tidigare andelar. På förrättningen tillämpas vad som i fastighetsbildningslagen bestäms om styckning. Har en ovan avsedd andel i samfällad skog följt med ett outbrutet område som delägarlaget har förvärvat, överförs dock andelen till delägarfastigheterna genom en förrättning som avses i 39 § 1 mom.

För att en andel i samfällad skog skall kunna fogas till en samfällad skog krävs att delägarlaget har fått lagfart på andelen och att den fastighet från vilken andelen tas är fri från in-teckningar eller att den andel som skall fogas till den samfällda skogen befrias från ansvar för in-teckningarna i fastigheten i fråga. En förutsättning för befrielse är att innehavaren av panträtten ger sitt samtycke. Befrielsen kan ske utan samtycke av innehavaren av panträtten, om den fastighet från vilken andelen tas även efter att andelen fogats till den samfällda skogen klart räcker till för att svara för de pantfordringar som belastar fastigheten. Ett beslut om befrielse skall utan dröjsmål meddelas inskrivningsmyndigheten.

Om en fastighet som enligt 39 § 2 mom. skall sammanslås med en samfällad skog har en andel i skogen, överförs denna andel, samtidigt som fastigheten slås samman med den samfällda skogen, till delägarnas fastigheter i förhållande till dessas andelar i den samfällda skogen. I beslutet om samman-slagning skall då bestämmas storleken av delägarfastigheternas andelar i den samfällda skogen.

41 §

Lagens förhållande till fastighetsbildningslagen

Om inte något annat bestäms i denna lag, skall på andelar i samfällad skog tillämpas vad som i 13 kap. fastighetsbildningslagen bestäms om andelar i samfällda områden.

42 §

Andra panträtter

Vad som i denna lag bestäms om in-teck-

ning, tillämpas också på andra panträtter som antecknats i lagfarts- och in-teckningsregistret.

43 §

Fastighetsregisterförarens anmälnings-skyldighet

Om en fastighetsförrättning eller någon annan åtgärd som gäller fastighetsbildning föranleder ändringar i fråga om den samfällda skogens delägarfastigheter eller deras andelar, skall fastighetsregisterföraren underrätta delägarlaget om detta för anteckning av ändringen i delägarförteckningen.

8 kap.

Särskilda bestämmelser

44 §

Klandertalan

En delägare som anser att ett beslut som fattats vid delägarstämman inte har tillkommit i laga ordning eller att det strider mot lag eller reglementet, har rätt att klandra beslutet genom att vid tingsrätten på delägarlagets hemort väcka talan mot delägarlaget inom 30 dagar från det att beslutet fattades. Domstolen får förbjuda att beslutet verkställs innan ärendet har avgjorts slutligt.

En köpare eller säljare av en andel i samfällad skog som anser att ett beslut av förvaltningsnämnden enligt 18 § om utövande av förköpsrätt inte har tillkommit i laga ordning eller att det strider mot lag eller reglementet, har rätt att klandra beslutet genom att vid tingsrätten på delägarlagets hemort väcka talan mot delägarlaget inom 30 dagar från del-fåendet av beslutet.

45 §

Lagfartstid vid förköp

Den tid under vilken delägarlaget skall söka lagfart på en sådan andel i en samfällad skog som har förvärvats genom förköp räknas från det att förköpet har slutförts och

vunnit laga kraft.

Såsom delägarlagets åtkomsthandling betraktas köparens exemplar av köpebrevet eller en av offentligt köpvittne styrkt kopia av köpebrevet.

46 §

Skötsel och användning av områden som inte hör till den samfällda skogen

I fråga om skötseln och användningen av fastigheter och outbrutna områden som ägs av ett delägarlag gäller vad som bestäms om samfällda skogars områden.

47 §

Tillsyn över efterlevnaden av lagen

Skogscentralerna skall utöva tillsyn över att denna lag iakttas. Behörig skogscentral är den central inom vars verksamhetsområde den samfällda skogen eller största delen av den finns.

48 §

Register över samfällda skogar

Skogscentralen skall föra ett offentligt register över de samfällda skogar som finns inom dess verksamhetsområde. I registret skall antecknas

1) reglementet för den samfällda skogens delägarlag och ändringar av reglementet,

2) förvaltningsnämndens medlemmar, suppleanter och ombudsmän samt deras hemort och adress,

3) de personer som har rätt att teckna den samfällda skogens namn samt deras hemort och adress, samt

4) uppgift om en i 50 § avsedd utmätning samt om att utmätning förfallit eller upphört.

Delägarlaget i den samfällda skogen skall utan dröjsmål underrätta skogscentralen om de uppgifter som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten för anteckning i registret.

Vad som har antecknats i ett register som nämns i 1 mom. anses ha kommit till tredje mans kännedom.

49 §

Rätt till överskott i vissa fall

Den i 32 § avsedda del av överskottet som motsvarar en delägarfastighets andel i den samfällda skogen delas ut till den som äger delägarfastigheten när beslutet om utdelning fattas, om inte något annat har avtalats eller bestämts i samband med förvärvet. Om äganderätten till delägarfastigheten är omtvistad när beslutet om utdelning fattas, delas den del av överskottet som motsvarar fastighetens andel i den samfällda skogen ut när äganderätten har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut.

Är en i 44 § 2 mom. avsedd tvist om förköpsrätt anhängig när beslutet om utdelning av överskott fattas, delas den del av överskottet som hänför sig till den andel i den samfällda skogen som är föremål för förköp ut först när frågan om förköpsrätten avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut, om inte domstolen bestämmer något annat.

50 §

Tvångsverkställighet av delägarlagets förpliktelser

För delägarlagets skulder kan enligt skogscentralens anvisning ur den samfällda skogen utmätas och säljas träd med tillämpning av vad som i utsökningslagen bestäms om utmätning och försäljning av lös egendom.

En utmättningsman skall utan dröjsmål anmäla en sådan utmätning som nämns i 1 mom. till skogscentralen för anteckning i det register som avses i 48 §. Om utmätningen förfaller eller annars upphör att gälla, skall även detta anmälas.

51 §

Upplösning av en samfällad skog

Om en hel samfällad skogs område inlöses eller säljs genom beslut av delägarstämman till förmån för delägarna, förfaller delägarlagets samtliga skulder till betalning, och del-

ägarlaget skall anses ha upplösts när dess skulder har betalats. Har delägarlaget inte kännedom om alla sina borgenärer, skall delägarlaget låta utfärda en offentlig stämning på de okända borgenärerna. Är delägarlagets tillgångar större än skulderna, skall överskottet, om inte något annat följer av rättsförhållandena mellan delägarna i delägarlaget, fördelas mellan delägarna i förhållande till delägarfastigheternas andelar.

När en samfällad skogs område har inlösts eller sålts enligt 1 mom. skall förvaltningsnämnden eller ombudsmannen eller, om ingen sådan finns, någon av delägarna inom 60 dagar från det att delägarlagets skulder har betalats underrätta lantmäteribrån om delägarlagets upplösning.

52 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 kap.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser

53 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen den 11 januari 1991 om samfällda skogar (37/1991) jämte ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

54 §

Förhållandet till tidigare lag

På fastighetsförrättningar som blivit anhängiga innan denna lag har trätt i kraft tillämpas de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet.

En ansökan om tillstånd för förvärvande av en andel i samfällad skog som gjorts innan denna lag har trätt i kraft och som inte har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut förfaller vid ikraftträdandet.

På en andel i samfällad skog som överlåtits, överförts eller förbehållits innan denna lag har trätt i kraft tillämpas, utan hinder av 9 och 10 § i den lag om samfällda skogar som har upphävts enligt 53 § 2 mom., vad som i 131 § fastighetsbildningslagen bestäms om överföring och bildande till lägenhet av andelar i samfällda områden.

55 §

Övergångsbestämmelse om reglementet

Delägarlaget för en samfällad skog som bildats före ikraftträdandet skall ändra reglementet så att det överensstämmer med denna lag. Reglementet skall sändas till den skogscentral som avses i 47 § för fastställelse inom ett år från ikraftträdandet. Till den del reglementet strider mot bestämmelserna i denna lag skall denna lag iakttas.

56 §

Överlåtelse av andelar i vissa fall

Vad som i 17 § bestäms om överlåtelsebegränsning i fråga om andelar i samfällad skog, tillämpas inte på överlåtelse av sådana andelar i samfällad skog som hört till en fastighet när beslut om överlåtelsebegränsningen fattades, om överlåtelsen gäller fastighetens hela andel i den samfällda skogen.

2.

Lag**om ändring av 16 § lagen om samfälligheter**

I enlighet med riksdagens beslut
föreslås till 16 § lagen den 18 augusti 1989 om samfälligheter (758/1989), sådant detta lagrum
lyder delvis ändrat i lag 686/2000, ett nytt 3 mom. som följer:

16 §

Om ett beslut som avses i 15 § 2 mom. 2
punkten gäller ändring av ändamålet med
samfällighetens användning till en samfälld
skog enligt 1 § 1 mom. lagen om samfällda
skogar (/), skall beslutet underställas
skogscentralen för fastställelse. Beslutet skall
fastställas om området lämpar sig för bedri-

vande av skogsbruk såsom en samfälld skog.
Fastställelseärendet kan avgöras först när den
tid för väckande av talan som avses i 23 § 1
mom. har gått ut eller ett avgörande genom
vilket en domstol har förkastat talan om upp-
hävande av delägarlagets beslut har vunnit
laga kraft.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag**om ändring av fastighetsbildningslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 97 a § fastighetsbildningslagen av den 12 april 1995 (554/1995), sådant detta lagrum lyder i lag 1188/1996, ett nytt 2 mom., till 98 § nya 2 och 3 mom., till 99 § ett nytt 2 mom. samt till 100 § ett nytt 2 mom. som följer:

97 a §

Kommer delägarlagen för de samfällda skogarna i ett avtal om sammanslagning av samfällda skogar överens om storleken av fastigheternas andelar eller grunderna för beräkning av dem, skall bildandet av den samfällda skogen ske enligt avtalet, om inte avtalet kränker någons rätt.

98 §

En samfällld skog kan vid klyvning bildas av området för den fastighet som klyvs eller en del av det, om samtliga delägare i den fastighet som klyvs kommer överens om detta eller om klyvning har sökts av fastighetsägaren och denna begär detta.

Om samägarna till en fastighet avtalar om delning av en kvotägd fastighet genom ett skiftesavtal så, att av fastighetens område eller en del av det bildas en samfällld skog, skall de åtgärder som detta kräver vidtas vid en förrättning på vilken tillämpas vad som bestäms om styckning. Detsamma gäller en åtgärd, genom vilken på begäran av fastighetens ägare fastighetens område eller en del av

det genom styckning bildas till två eller flera fastigheter som har andel i den samfällda skog som bildas.

99 §

Kommer parterna i ett avtal om bildande av en samfällld skog eller ett avtal om anslutning till en förefintlig samfällld skog överens om storleken av de inträdande delägarnas fastigheters andelar eller om grunderna för beräkning av dessa andelar, skall bildandet av den samfällda skogen och fogandet av ägorna till den samfällda skogen ske enligt avtalet, om inte avtalet kränker någons rätt.

100 §

När en samfällld skog bildas genom klyvning enligt 98 § 2 mom. eller genom styckning enligt 98 § 3 mom. betalas förrättningskostnaderna för förrättningen av statens medel till den del de gäller bildandet av den samfällda skogen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.**Lag****om ändring av 2 § lagen om finansiering av hållbart skogsbruk**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 12 december 1996 om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996) 2 §
2 mom. som följer:

2 §

Finansieringsmottagare

och sådana delägarlag för i lagen om samfälligheter (758/1989) avsedda samfälligheter av vilkas andelar minst hälften ägs av fysiska personer.

Med enskilda markägare avses fysiska personer samt sådana av fysiska personer bestående bolag, andelslag och andra sammanlutningar samt sådana stiftelser vilkas huvudsakliga syfte är att bedriva gårds- eller skogsbruk. Med enskilda markägare avses också sådana delägarlag för samfälld skog

Denna lag träder i kraft den 20 .
Den begränsning av äganderätten som avses i 2 § 2 mom. tillämpas inte på delägarlag för en samfälld skog eller ett samfällt område som har bildats innan denna lag trätt i kraft.

Helsingfors den 1 november 2002

Republikens President

TARJA HALONEN

Jord- och skogsbruksminister *Jari Koskinen*

4.

Lag**om ändring av 2 § lagen om finansiering av hållbart skogsbruk**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 12 december 1996 om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996) 2 §
2 mom. som följer:

Gällande lydelse

2 §

Finansieringsmottagare

Med enskilda markägare avses fysiska personer samt sådana bolag, andelslag eller andra sammanslutningar, som utgörs av fysiska personer, eller stiftelser vilkas huvudsakliga syfte är att bedriva gårds- eller skogsbruk. Med enskilda markägare avses också sådana delägarlag för samfälld skog och sådana delägarlag för i lagen om samfälligheter (758/89) avsedda samfälligheter.

Föreslagen lydelse

2 §

Finansieringsmottagare

Med enskilda markägare avses fysiska personer samt sådana av fysiska personer bestående bolag, andelslag och andra sammanslutningar samt sådana stiftelser vilkas huvudsakliga syfte är att bedriva gårds- eller skogsbruk. Med enskilda markägare avses också sådana delägarlag för samfälld skog och sådana delägarlag för i lagen om samfälligheter (758/1989) avsedda samfälligheter *av vilkas andelar minst hälften ägs av fysiska personer.*

Denna lag träder i kraft den 200 .

Den begränsning av äganderätten som avses i 2 § 2 mom. tillämpas inte på delägarlag för en samfälld skog eller ett samfällt område som har bildats innan denna lag trätt i kraft.
